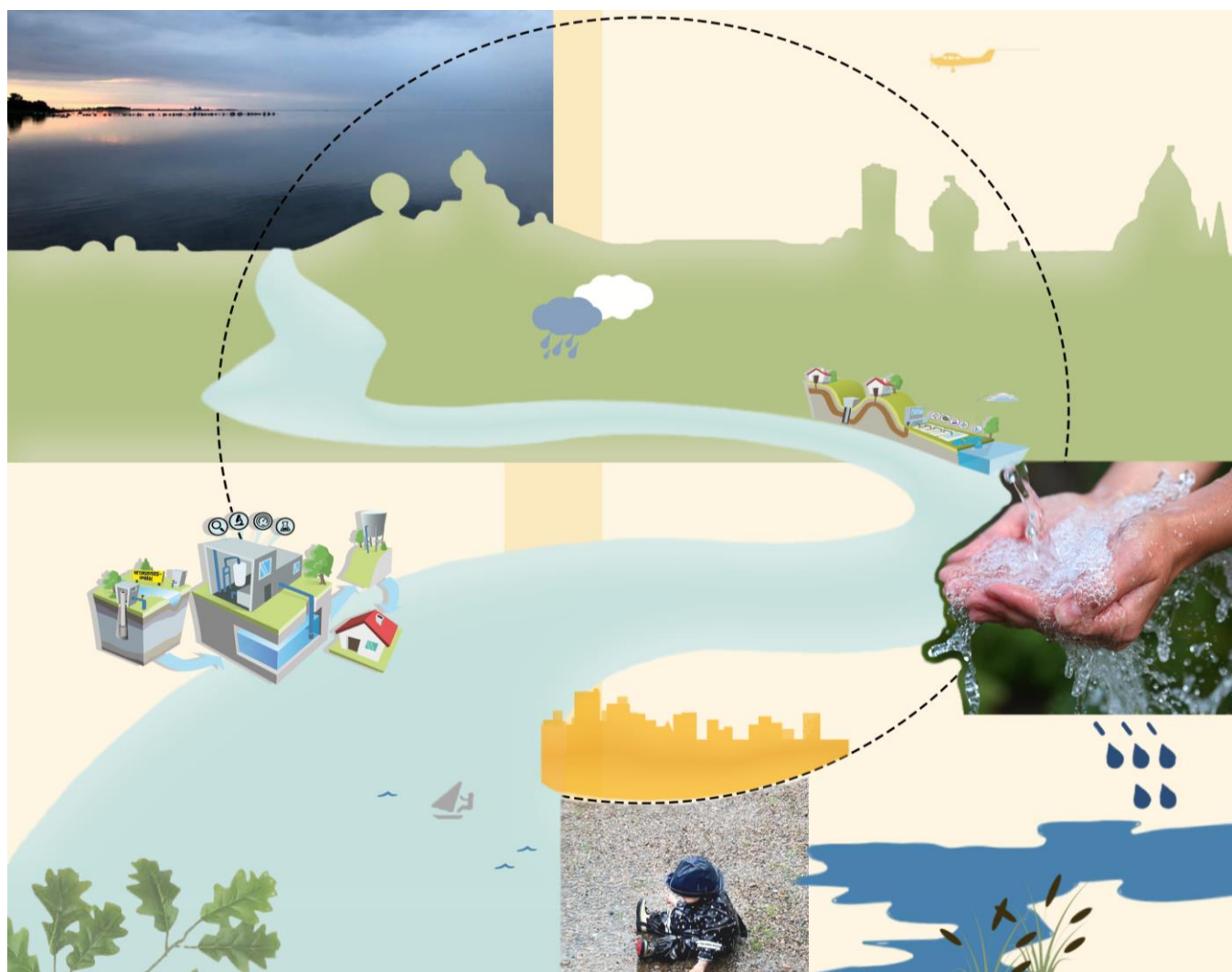

Vattentjänstplan för Hässleholms kommun

Inklusive en långsiktig och strategisk va-planering

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Inledning.....	4
Bakgrund och syfte.....	4
Arbetsprocessen.....	4
Uppföljning.....	4
Strategier och mål.....	6
Strategi 1: säkra och skydda tillgången till rent och friskt dricksvatten	6
Förutsättningar.....	9
Kommunal och regional planering	9
Lagar, förordningar och mål.....	10
Ansvarsfördelning.....	13
VA-taxa.....	14
Recipient och miljö kvalitetsnormer	14
Vattentjänster.....	16
Det allmänna VA-ledningsnätet.....	16
Dricksvatten.....	16
Spillvatten.....	20
Dagvatten	23
VA-utbyggnad	26
Lagkrav.....	26
Behovsbedömning.....	26
VA-utbyggnadsplan.....	27
Enskild VA-försörjning	28
Handlingsplan i väntan på VA-utbyggnad	28
Skyfall.....	29
Skyfallskartering.....	29
Undersökning av miljöpåverkan.....	33
Ordlista.....	35
Bilaga 1 - Undersökning av betydande miljöpåverkan.....	38
Checklista	39
Bilaga 2 - Områdesbeskrivningar för underlag till VA-utbyggnadsplan	44
Barnens by	44
Dalsjö	47
Fredriksberg	50

Gulastorp.....	53
Gundrastorp, Havraljunga.....	56
Hallarna.....	59
Hörja.....	62
Ignaberga stationssamhälle.....	65
Laxbro, Orelyckan.....	68
Lilla Dalsjö	71
Lillaskog.....	74
Nilstorp	77
Troedstorp, Attarp	80
Vitsippan	83
Bilaga 3 - Metod för bedömning och resultat från bedömningsmodell.....	86
Avgränsning	86
Urval och faktorer.....	86
Prioriteringsmodell.....	88
Resultat	89
Bilaga 4 – Sammanhängande bebyggelse som sedan tidigare bedömts inte utgöra 6 §-områden	91
Bilaga 5 - Handlingsplan i väntan på VA-utbyggnad	92
Hantering av ansökningar och anmälningar i avvaktan på planerade åtgärder.....	92
Bilaga 6 - Handlingsplan för enskild VA-försörjning.....	94
Tillsyn och provning	94

Diarienummer: B 2023-000083

Fastställt av: Kommunfullmäktige

För revidering ansvarar: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

För uppföljning ansvarar: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Dokumentet gäller för: Kommunkoncernen

Kommunal författningssamling: Program och handlingsplan

Giltighetsperiod: 2026-03-30 -tills vidare

Ersätter: VA-strategi och VA-plan

Antagen: 2026-03-30, § 27

Antagen av: Kommunfullmäktige

Inledning

En väl fungerande vatten- och avloppsförsörjning utgör en viktig del i ett hållbart samhälle. Ändamålsenliga och tillförlitliga VA-anläggningar säkerställer tillgången till vårt viktigaste livsmedel - dricksvattnet, ser till att spillvatten borttransporteras och tas om hand samt att dagvatten avleds vid nederbörd och snösmältning.

BAKGRUND OCH SYFTE

I juni 2022 beslutade riksdagen om en ändring i lagen om allmänna vattentjänster 6 §: vattentjänstplan. Lagändring trädde i kraft den 1 januari 2023. Syftet med Vattentjänstplanen är att säkerställa kommunens långsiktiga planering för hur behovet av våra allmänna vattentjänster ska tillgodoses, det vill säga vårt vatten och avlopp. Planen ska även redovisa hur kommunala anläggningar och dess funktioner kopplat till vatten och avlopp ska säkras för att klara framtida skyfall.

Utöver lagkravet har Hässleholms kommun valt att utöka innehållet i vattentjänstplanen till att även omfatta kommunens långsiktiga viljeinriktning för den strategiska VA-planeringen. Därav har även den tidigare VA-planen samt VA-strategin inkorporerats i Vattentjänstplanen.

Vattentjänstplanen är inte juridiskt bindande, men ska vara vägledande för efterföljande planering.

ARBETSPROCESSEN

Vid framtagande av en vattentjänstplan ska kommunen samråda på ett lämpligt sätt och i skälig omfattning med berörda fastighetsägare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse för planen. Förslaget ska därefter ställas ut för granskning under en period på minst 4 veckor där det finns möjlighet för berörda parter att lämna synpunkter på förslaget. Kommunen ska informera om granskningen på sin anslagstavla.

Som del av framtagandet av planen ingår det att ta fram en undersökning om betydande miljöpåverkan, enligt kapitel 6 i miljöbalken. Resultatet av undersökning sammanfattas under rubriken "Undersökning av betydande miljöpåverkan". Undersökningen finns även att läsa i sin helhet i bilaga 1.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan.

UPPFÖLJNING

Vattentjänstplanen omfattar perioden 2025–2035 och ska följas upp minst en gång per mandatperiod.

Uppföljningen sker genom kommunens planeringsstrategi, som enligt plan- och bygglagen (3 kap. 23 § PBL) ska antas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter ett ordinarie val. Planeringsstrategin är ett strategiskt verktyg för att bedöma översiktsplanens aktualitet och syftet är att säkerställa att översiktsplanen är aktuell och ett styrmedel för att upprätthålla en kontinuerlig och samordnad strategisk planering. I detta sammanhang utgör vattentjänstplanen ett underlag som vägs in i den samlade bedömningen av kommunens långsiktiga utvecklingsinriktning.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för att följa upp planens innehåll och samordna arbetet med berörda förvaltningar och bolag, såsom kommunledningsförvaltningen, tekniska förvaltningen och Hässleholms Miljö AB (HMAB). Resultat från uppföljningen ska dokumenteras och ligga till grund för eventuella revideringar av planen.

Strategier och mål

En hållbar VA-planering syftar till att tillgodose dagens behov utan att äventyra den möjligheten för framtida generationer. Ett robust system ska klara förändringar och kan därmed anpassas efter förändrade behov eller förutsättningar.

En hållbar VA-försörjningen innebär därmed att:

- Alla kommuninvånare ska ha en trygg och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning med avseende på kvalitet och kvantitet.
- Alla kommunens sjöar och vattendrag ska ha god ekologisk och kemisk status.
- Allt dagvatten i kommunen ska berika miljön.

För att uppnå detta har fem strategier med tillhörande mål tagits fram. Dessa presenteras nedan.

Strategi 1: säkra och skydda tillgången till rent och friskt dricksvatten

Allt kommunens dricksvatten hämtas idag från grundvattentäkter. Strategin syftar till att ge kommunens grundvattentillgångar tillräckligt skydd mot föroreningar från exempelvis olyckor, bekämpningsmedel, vägtrafik eller annat som kan utgöra potentiella hot mot dricksvattnets kvalitet och kvantitet. Därutöver ska kommunen informera och uppmuntra till ansvarsfull vattenförbrukning, särskilt vid torka och låga grundvattennivåer.

För att uppnå strategin ska kommunen inklusive de kommunala bolagen:

- aktivt arbeta för en förbättring av ingående vattenförekomsters yt- och grundvattenkvalitet.
- verka för att långsiktigt säkerställa en god tillgång på råvatten.
- säkerställa att allmänna dricksvattentäkter ges ett starkt skydd genom tillsyn av aktuella vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter.
- genom aktiv information arbeta för en ökad kunskap hos invånarna om kommunens dricksvattentillgångar och dess värde.
- ha beredskap för att på kort tid kunna lösa tillgång till rent dricksvatten vid allvarlig störning.
- underhålla och förnya befintliga dricksvattenledningar i den takt som krävs för att bibehålla dess funktion och driftsäkerhet.

Strategi 2: Eftersträva klimat- och resurseffektiv spillvattenhantering

Högre ytvattennivåer ökar belastningen på avloppssystemen, vilket i sin tur försämrar reningen och ökar risken för utsläpp av orenat vatten. Avloppssystemet står inför två stora utmaningar: dels att minska utsläppen i ett förändrat klimat samt dels att främja resurseffektivitet för energi och växtnäring. För att minska mängden dagvatten till reningsverken införs duplikatsystem, där dag- och spillvatten separeras. Fastighetsägare kan även bidra genom att modernisera sina enskilda avloppsanläggningar med fokus på kretsloppsperspektivet.

För att uppnå strategin ska kommunen inklusive de kommunala bolagen:

- verka för att minimera mängden dagvatten och dräneringsvatten till reningsverket för behandling.
- återföra näringsämnen i avloppsvattnet till kretsloppet om det kan ske utan att riskera negativ påverkan på miljö eller människors hälsa.

- underhålla och förnya befintliga spillvattenledningar i den takt som krävs för att bibehålla dess funktion och driftsäkerhet.
- vidare undersöka möjligheten att återanvända renat spillvatten för exempelvis bevattning under perioder med liten/ingen nederbörd.
- utöva tillsyn av avloppsreningsverk och avloppsledningsnätet

Strategi 3: Skapa utrymme för klimat och miljöanpassade dagvattenlösningar på allmän platsmark

För att kunna hantera ett förändrat klimat och en ökad mängd skyfall måste dagvattenfrågan få utrymme tidigt i planeringsprocesser. Genom att synliggöra och integrera dagvattnet i den byggda miljön kan den blågröna infrastrukturen stärkas samtidigt som risken för negativa konsekvenser vid översvämning minskas, både för bebyggelse, samhällsviktiga funktioner samt för miljökvalitetsnormer.

För att uppnå strategin ska kommunen inklusive de kommunala bolagen:

- utarbeta robusta dagvattenlösningar vid fysisk planering
- aktivt arbeta för ett samlat grepp om dagvattenhanteringen på allmän platsmark.
- tillse att planeringen av dagvattenhantering sker med hänsyn tagen till framtida prognostiserade klimatförändringar.
- uppmuntra fastighetsägare att omhänderta dagvatten lokalt inom tomtmark där förutsättningar finns
- tydliggöra vem som ansvarar för att ta hand om dagvattnet.
- utarbeta riktvärden för dagvatten och tillse att det understiger acceptabla nivåer innan det når recipient.
- verka för att dagvatten ses som en värdefull resurs att ta tillvara.
- verka för att kunna använda dagvatten för exempelvis bevattning under perioder med torka.

Strategi 4: Eftersträva kontinuerlig kvalitetsförbättring inom allmän VA-försörjning och planera för hållbar och framsynt utbyggnad

Utbyggnaden av det kommunala VA-systemet syftar till att säkerställa tillgången till dricksvatten av hög kvalitet och avlopp med låg miljöbelastning. En utbyggnad av det kommunala VA-systemet minskar även risken för påverkan på yt- och grundvatten, exempelvis från enskilda avlopp som ligger inom kommunens vattenskyddsområden. En framsynt VA-utbyggnad behöver ta hänsyn till miljö, ekonomi, teknik och behov.

För att uppnå strategin ska kommunen inklusive de kommunala bolagen:

- sträva efter att uppnå ett allt bättre resultat rörande de parametrar som ingår i Svenskt Vattens Hållbarhetsindex.
- främja samverkan mellan olika VA-verksamheter i syfte att sprida kunskap och erfarenhet.
- ha en öppenhet för att pröva nya tekniska lösningar inom dricksvatten-, spillvatten- och dagvattenhantering.
- verka för en god dialog med kommuninvånarna i VA-frågor.
- genomföra en transparent behovsanalys för att fastställa vilka områden som omfattas av kravet på allmänna vattentjänster.

- planera för en genomtänkt VA-utbyggnad utifrån en långsiktigt hållbar miljö och ekonomi

Strategi 5: Främja robust och hållbar VA-försörjning utanför kommunalt verksamhetsområde

Omkring hälften av de enskilda avloppsanordningarna inom kommunen uppges vara bristfälliga, vilket i sin tur riskerar att orsaka övergödning, igenväxning och algbloomning om avloppsvattnet når våra vattendrag och sjöar. För att åtgärda problemet krävs en förbättrad egentillsyn från fastighetsägarna, starkare incitament för att uppgradera anläggningarna och fortsatt aktiv tillsyn från myndigheterna.

För att uppnå strategin ska kommunen inklusive de kommunala bolagen:

- fortsätta arbetet med att inventera enskilda avlopp och ställa krav på att bristfälliga avlopp åtgärdas.
- upprätta VA-rådgivning för fastighetsägare med enskild VA-försörjning.
- genom information och tillsyn minska enskilda VA-anläggningars påverkan på recipient.
- uppvisa goda exempel på tekniklösningar för enskilda avlopp
- ställa krav på begränsade utsläpp av fosfor och kväve där det behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Förutsättningar

VA-planeringen styrs och påverkas av flera olika faktorer. I följande kapitel beskrivs de förutsättningar som ligger till grund för VA-planeringen. Bland annat belyses kopplingarna till kommunens översiktsplaner, det regionala samarbetet kring vattenfrågor samt centrala lagar, regelverk och mål som styr vatten- och avloppshanteringen. Kapitlet tydliggör även ansvarsfördelningen mellan olika aktörer samt presenterar aktuell ekologisk och kemisk status för kommunens recipienter.

KOMMUNAL OCH REGIONAL PLANERING

Hässleholms kommuns översiktsplan

En viktig samverkan finns mellan vattentjänstplanen och kommunens översiktsplan som är vägledande gällande beslut om mark- och vattenanvändning. Översiktsplanen hanterar flera viktiga frågor som rör vatten och vattenanvändningen och bör översiktligt redovisa förutsättningarna för kommunens långsiktiga vattenförsörjning, risker för översvämning, erosion och behovet av att skydda befintliga värden inför framtida klimatförändringar.

Hässleholms kommuns översiktsplan antogs 2023 och gäller för hela kommunen, bortsett från Hässleholms stad. Kommunens översiktsplan hittar du på: www.hassleholm.se/bygga-bo-och-miljo/stadsutveckling-oversiktsplan-och-detaljaner/oversiktsplan-och-detaljaner

Fördjupad översiktsplan för Hässleholm stad

Den fördjupade översiktsplanen för Hässleholms stad antogs 2018. Fördjupningen anger mål, strategier och inriktning för den fysiska utvecklingen av staden. I den fördjupade översiktsplanen finns en målbild som beskriver att Hässleholms stad ska vara en nationell knutpunkt och tillväxtmotor, en ung och urban stad, samt en grön och robust stad.

Under 2025 har arbetet med en ny fördjupad översiktsplan för Hässleholm stad påbörjats. I planen kommer skyfallsproblematiken i staden övergripande att studeras samt viktiga avrinningsvägar och fördröjningsytor kartläggas och identifieras. Därutöver ska Finjasjöns översvämningssproblematik studeras mer noggrant. Den fördjupade översiktsplanen beräknas antas under 2027.

Skånes regionala vattenförsörjningsplan

I Skånes Regionala Vattenförsörjningsplan anges tre planeringsprinciper för den regionala vattenförsörjningen. Dessa lyder följande:

- Planera för att säkra hela logistikkedjan från dricksvattentäkterna tills vattnet når vattenanvändarna.
- Verka för att få samtliga vattenanvändare att effektivisera sin vattenanvändning med målsättning att mindre vatten ska räcka till fler personer.
- Verka för att en tydligare bild av vattenbalansen tas fram inom varje avrinningsområde i Skåne.

Regionalt och mellankommunalt perspektiv

Vatten och avlopp sträcker sig ofta över kommungränser och är därför ett gemensamt ansvar. För att uppnå god kvalitet, resurshushållning och säkerställande av en långsiktigt hållbar vattenanvändning krävs samverkan mellan kommuner och regioner kring de gemensamma frågorna. I Hässleholms kommun finns stora gemensamma frågor som är av regionalt intresse ur ett VA-perspektiv. Dessa är Skeingesjön, vattenskyddsområdet Äljalt 2:10, Bolmentunneln samt Kristianstadsslättens grundvattenförekomst. Kristianstadsslättens grundvattenförekomst utgör även ett mellankommunalt intresse då det utgör en av Hässleholms kommuns dricksvattenresurser som återfinns i Ignaberga.

Skeingesjön är lokaliserad i nordöstra delen av kommunen och ingår i Helge å vattensystem. Sjön delas med Osby kommun och Maglaröd vattenverk tar vatten från sjön som i sin tur förser Osbys tätort med dricksvatten. Skeingesjön är även en viktig dricksvattentäkt ur ett regionalt perspektiv. För att säkerställa en långsiktig vattenförsörjning i Osby behöver kommunerna samverka kring gemensamma frågor som kan ha inverkan på dricksvattenförsörjningen i Osby. Samverkan kan exempelvis ske vid utredning gällande underlag i miljötillsyn eller provning och tillsyn av små avlopp och lantbruk.

För att säkerställa en långsiktig vattenförsörjning i Osby krävs därför samverkan mellan kommunerna i frågor som påverkar dricksvattnet,

Vattenskyddsområdet Äljalt 2:10 med flera nyttjas som dricksvattentäkt för invånare i Perstorps kommun. Även här behövs dialog och samverkan mellan kommunerna för att värna om dricksvattenförsörjningen.

Bolmentunneln sträcker sig genom kommunen och utgör ett riksintresse för vattenförsörjning. Bolmentunneln försörjer stora delar av Skånes befolkning med dricksvatten från sjön Bolmen och är därför av stor mellanregional och regional betydelse.

LAGAR, FÖRORDNINGAR OCH MÅL

Den kommunala VA-planeringen styrs och riktas av flera olika lagar, förordningar och mål. Nedan presenteras de mest väsentliga.

Miljöbalken (MB)

Bestämmelserna i Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Bland annat reglerar Miljöbalken allt utsläpp av avloppsvatten. Lagen anger att avloppsvatten ska renas och tas om hand så att inte olägenheter för människors hälsa eller miljön uppstår. I miljöbalkens definition av avloppsvatten ingår även dagvatten inom detaljplanlagt område från flera fastigheter, eller vatten som avleds från en begravningsplats.

Resurshushållning är också en viktig princip i miljöbalken, vilket bland annat innebär kretslopp av näringsämnen från avlopp. Alla vattentäkter omfattas även av miljöbalken. Om en vattentäkt har förorenats av omkringliggande verksamhet kan tillsynsmyndigheten ställa krav på att orsaken till problemen ska åtgärdas.

Plan- och bygglagen (PBL)

I plan- och bygglagen finns bestämmelser om planläggning av mark, vatten och om byggande. Mark- och vattenområden ska användas för de ändamål för vilka områdena är mest lämpade. Bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat möjligheter till god vattenförsörjning och avloppshantering. Kommunen är skyldig att planera bebyggelsen så att detta uppnås, bland annat genom detaljplaner. Kommunen beslutar också om bygglov i enlighet med plan- och bygglagen.

Lagen om allmänna vattentjänster (LAV)

Lagen om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) syftar till att säkerställa att vatten- och avloppsförsörjning ordnas ur ett långsiktigt perspektiv med hänsyn till skydd för människors hälsa och miljön (SFS 2006:412). Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan kommunen, VA-huvudmannen och fastighetsägaren. Det grundläggande kravet för VA-utbyggnadsplanen finns i 6 §.

Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna VA-anläggningen (ABVA)

ABVA är bestämmelser som reglerar ansvarsförhållandet mellan VA-huvudmannen och fastighetsägaren avseende allmänna vattentjänster. Därutöver regleras bland annat skyldigheter och rättigheter för fastighetsägare vid anslutning till den allmänna VA-anläggningen. Hässleholms kommuns nuvarande ABVA beslutades 2009 av kommunfullmäktige. De allmänna bestämmelserna utgör en form av normgivning som kommunen bestämmer ensidigt, det vill säga det krävs inte något avtal med fastighetsägaren för att bestämmelserna ska bli bindande. Om en VA-anläggning ansluts utanför verksamhetsområdet regleras detta genom avtal mellan Hässleholm Miljö och fastighetsägaren. Det pågår ett arbete att ta fram en ny ABVA gemensamt med Skånes kommuner.

Ramdirektivet för vatten

EU:s ramdirektiv för vatten, och införandet i svensk lagstiftning genom framförallt miljöbalken, har skapat en större tydlighet i det vattenrelaterade miljöarbetet. I vattenförvaltningens åtgärdsprogram, vilket tas fram av Vattenmyndigheterna, beskrivs kommunens ansvar relaterat till dagvattnets kvalitet i fyra av de åtta punkterna utförligt.

Avloppsdirektivet

EU ställer krav på medlemsstaternas avloppshantering genom avloppsdirektivet (91/271/EEG). Direktivets syfte är att reducera skadlig miljöpåverkan som konsekvens av utsläpp av avloppsvatten och är ett genomförandedirektiv under ramdirektivet för vatten. Direktivet är införlivat i svensk rätt genom miljöbalken, lagen om allmänna vattentjänster samt Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2016:6. Det är avloppsvatten från tätorter med mer än 2000 personekvivalenter (pe) som lyder under direktivet.

EU:s omarbetade avloppsdirektiv, (EU) 2024/3019 trädde i kraft den 1 januari 2025. Sverige har nu till den 31 juli 2027 på sig att införliva bestämmelserna i svensk rätt. Naturvårdsverket ska senast den 30 januari 2026 föreslå nödvändiga författningsändringar.

Det ändrade direktivet ingår som en del i EU:s handlingsplan för nollförrorening av luft, vatten och mark. Naturvårdsverket har bidragit med expertkunskap till stöd för regeringens arbete.

Direktivet tar höjd för teknikutveckling och erfarenheter från det befintliga direktivet. Dels ingår skärpta krav på rening, med obligatoriska krav på långtgående rening av kväve och mikroföroreningar för alla reningsverk större än 150 000 personekvivalenter, pe, medan tätorter större än 10 000 pe får krav efter en riskbedömning. Reningen av mikroföroreningar ska finansieras av ett producentansvar för läkemedels- och kosmetikaproducenter. Dels utvidgas direktivets tillämpningsområde till mindre tätorter (från 1 000 pe) och med krav om att förebygga utsläpp via dagvatten och bräddningar. Medlemsländerna ska även tillgodose allmänhetens tillgång till sanitet och miljöinformation. I linje med EU:s gröna giv, kommer nya krav om att minska utsläppen av växthusgaser, effektivare energianvändning och att bättre nyttja resurserna i avloppsvatten och slam. Dessutom tillkommer krav på att övervaka mikroföroreningar, mikroplast och så kallade folkhälsoparametrar.

Dricksvattendirektivet

Dricksvattendirektivet anger kraven som måste uppfyllas för att ett vatten ska få användas som dricksvatten. Det senaste direktivet vann laga kraft i januari 2021 och håller nu på att införas i svensk lagstiftning. Direktivet är ett så kallat minidirektiv och varje medlemsstat kan ta beslut om skarpare kravställningar. Det senaste dricksvattendirektivet innebär bland annat att medlemsstaterna blir skyldiga att rapportera utläckage av dricksvatten, samt att antalet ämnen som ska övervakas utökas. Även krav på riskbedömning och riskhantering kommer att utökas och beröra både tillrinningsområden, vattentäkter, vattenverk och hela distributionskedjan till fastigheterna. Det nya direktivet innehåller bland annat fler antal ämnen som ska övervakas samt nya gränsvärden för PFAS, arsenik och bly. Dricksvattendirektivet infördes i svensk lagstiftning 1 januari 2023 genom Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten.

Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter innebär bindande kvalitetskrav för anläggningar som i genomsnitt tillhandahåller minst 10 m³ per dygn eller försörjer minst 50 personer med dricksvatten. Det ställs även krav på provtagning hos användare, både vid egen anläggning samt vid avtalsanslutning. För privata dricksvattenanläggningar som tar vatten från egen vattentäkt och som försörjer minst 50 personer eller i genomsnitt tillhandahåller minst 10 m³ per dygn gäller samma lagstiftning med kvalitetskrav och krav på provtagning.

Globala mål

Genom långsiktig planering och en hållbar vattenanvändning bidrar kommunens vattentjänstplan till att uppnå FN:s Globala mål, och i sin tur en mer hållbar utveckling. Vattentjänstplanen bedöms gå i linje med 6 av målen, dessa är: God hälsa och välbefinnande, Rent vatten och sanitet för alla, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Hållbara städer och samhällen, Hav och marina resurser samt Ekosystem och biologisk mångfald. Hur dessa berörs beskrivs mer i detalj i undersökningen av betydande miljöpåverkan, se bilaga 1.

Miljökvalitetsmålen

Av de 16 svenska miljökvalitetsmålen är flera direkt eller indirekt kopplade till behovet av en hållbar dagvattenhantering, till exempel Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet och God bebyggd miljö.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Miljökvalitetsnormerna (MKN) för vatten är rättsligt bindande regler som syftar till att skydda och förbättra kvaliteten på landets vattenresurser. Normer grundar sig på EU:s vattendirektiv

och regleras i svensk lagstiftning genom miljöbalken och förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. Målet är att uppnå och bevara en god vattenstatus, vilket innebär att både ekologiska och kemiska kvaliteter hos ytvatten, grundvatten och andra vattenförekomster ska uppfylla de krav som Vattenmyndigheterna har fastställt för respektive vattenförekomst.

ANSVARSFÖRDELNING

Kommunen, genom miljö- och stadsbyggnadsnämnden och kommunfullmäktige, har det övergripande ansvaret för VA-planeringen och för att uppfylla de krav som ställs i lagar och riktlinjer. De allmänna VA-anläggningarna ägs och drivs i sin tur av VA-huvudmannen. För att uppnå en hållbar VA-hantering krävs därmed ett samarbete mellan det kommunala VA-bolaget – Hässleholm miljö AB (HMAB), kommunen samt den enskilda fastighetsägaren. Nedan presenteras respektive aktörs ansvarsområde.

Hässleholm Miljö AB (HMAB)

HMAB, som är huvudman för de allmänna vattentjänsterna, ansvarar för att tillhandahålla dricksvatten-, dagvatten- och spillvattenanläggningar inom de respektive beslutade verksamhetsområdena.

Kommunen

Kommunen har en övergripande roll kopplat till VA, skyfall och dagvatten och dess ansvar regleras bland annat i Ramdirektivet för vatten, Miljöbalken samt Plan- och bygglagen (PBL). Genom detaljplaner ansvarar kommunen för att säkerställa markens lämplighet och för att ny bebyggelse placeras på lämplig mark med hänsyn till översvämningssrisk och miljökvalitetsnormer. Kommunen ansvarar även för att i översiktsplanen redovisa hur dagvattenhanteringen påverkar vattenförekomster, samt klimatrelaterade risker som översvämning och erosion. Som huvudman för allmän plats sköter kommunen avvattnings på gator, vägar och parker.

Enligt miljöbalken är kommunen också skyldig att bedriva tillsyn och provning över verksamheter som påverkar vattenförekomster för att säkerställa att miljökvalitetsnormerna följs, vilket inkluderar prioriterad tillsyn på avloppsnät och reningsverk. Kommunen ska även utveckla dagvattenplaner som reglerar dagvattenhanteringen med avseende på både kvalitet samt kvantitet. Det är även kommunen, via Kommunfullmäktige, som ansvarar för att fastställa verksamhetsområden samt besluta om VA-taxa för de allmänna vattentjänsterna.

Fastighetsägaren

Den enskilde fastighetsägaren inom ett verksamhetsområde har både skyldigheter och rättigheter enligt vattentjänstlagen (LAV) och ABVA. En allmän VA-anläggning ska användas så att det inte uppstår olägenhet för VA-huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag, författning och avtal.

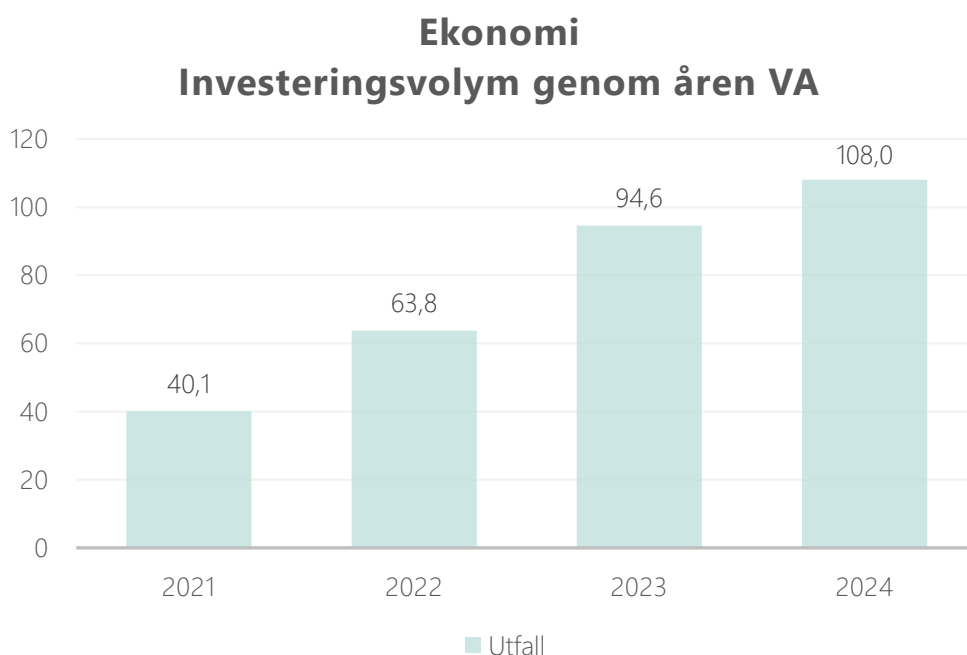
Den enskilde fastighetsägaren ansvarar därutöver även för att avvattnings från den egna tomten inte orsakar olägenheter för omgivningen och att följa lokala bestämmelser som kommunen angett i detaljplaner, såsom lutning eller höjdsättning av marken. Om avvattnings inte kan ske genom infiltration, ska det leda till den punkt som VA-huvudmannen anvisat. Fastighetsägaren kan dessutom behöva genomföra reningsåtgärder vid dagvattenhantering om det bedöms

nödvändigt för att följa miljöbalkens krav. Tillsyn enligt miljöbalken utförs av kommunens miljöavdelning.

VA-TAXA

Gällande VA-taxa för Hässleholms kommun beslutades den 1 oktober 2024 och reglerar taxan under åren 2025 och 2026. Taxan är upprättad med hjälp av Svenskt Vattens normalförslag för kommunal VA-taxa, publikation P120. Taxan uppdateras sedan periodiskt genom beslut i kommunfullmäktige och baseras på de faktiska kostnader som det allmänna VA-systemet bedöms ha för nästkommande beslutade period. VA-kollektivet får enligt lag ej gå med vinst och ska kunna visa upp en balanserad budget över en treårsperiod.

VA-taxan i Hässleholms kommun har höjts de senaste åren då stora investeringar ska göras i vatten- och avloppsinfrastrukturen de kommande åren. Gamla ledningar, växande samhällen, klimatförändringar och ökande krav innebär att ledningsnät och anläggningar behöver förnyas, byggas ut och anpassas efter dagens och framtidens behov. För att kontinuerligt kunna underhålla och förnya den allmänna VA-anläggningen fastställs årligen en långsiktig VA-investeringsplan. Utfallet 2021-2024 redovisas i diagrammet nedan. Under dessa år har investeringsvolymen mer än dubblats.

Figur 1. Diagrammet visar investeringsvolym i miljoner kronor under perioden 2021-2024.

RECIPIENT OCH MILJÖKVALITETSNORMER

Över 90 procent av Hässleholms kommunyta ligger inom Helge ås huvudavrinningsområde, med utlopp i Hanöbukten vid Åhus. Resterande del av kommunen tillhör Rönne ås respektive Lagans huvudavrinningsområden. Dagvatten från Hässleholms stad avleds till Almaån via Fjärlövsån med biflöden, samt Finjasjön.

Målet är att allt vatten inom Hässleholms kommun ska uppnå minst god kemisk och ekologisk status till år 2027. De vattenförekomster i kommunen, som med medelhög eller hög sannolikhet

inte kommer att uppnå god ytvattenstatus, är Finjasjön, Tormestorpsån och Åraslövsån. Detta på grund av övergödning orsakad av enskilda avlopp, jordbruk, urban markanvändning, historiska föroreningar och reningsverk. Samtliga recipienter i kommunen omfattas av undantag i kemisk status för bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar.

Sammanställningen nedan är från november 2024 och kan ses som ett stöd i arbetet med att prioritera dagvattenrenande åtgärder. För tydlighetens skull bör det tilläggas att recipienternas status inte enbart beror på dagvattnets kvalitet utan påverkas även av historiska föroreningar, lakvatten med mera.

Namn	Ekologisk status	Kemisk status	Kvalitetskrav ekologisk statusnorm	Kvalitetskrav kemisk statusnorm
Almaån: Hörlingeån-Finjasjön	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus 2027
Almaån: Farstorpsån-Hörlingeån	Otillfredsställande	Uppnår ej god	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus 2027
Almaån: Lillån-Farstorpsån	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus 2027
Almaån: Fjärlövsån-Lillån	Otillfredsställande	Uppnår ej god	God ekologisk status 2033	God kemisk ytvattenstatus 2027
Fjärlövsån	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2033	God kemisk ytvattenstatus 2027
Finjasjön	Otillfredsställande	Uppnår ej god	God ekologisk status 2033	God kemisk ytvattenstatus 2027

Tabell 1: Miljökvalitetsnormer och status för några av recipienterna i Hässleholms kommun.

Vattentjänster

Hässleholm Miljö AB är huvudman för Hässleholms kommuns VA-anläggningar och de är därmed ansvarig för att tillgodose allmänna vattentjänster inom respektive verksamhetsområde. Det finns tre olika typer av verksamhetsområden; dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om bildande av verksamhetsområde. Ett verksamhetsområde kan begränsas till att gälla bara en eller vissa vattentjänster och kommunen är därmed enbart skyldiga att ordna med den eller de vattentjänster som verksamhetsområdet avser. I gengäld är fastighetsägaren avgiftsskyldig för de vattentjänster inom verksamhetsområdet där fastigheten ligger.

DET ALLMÄNNA VA-LEDNINGSNÄTET

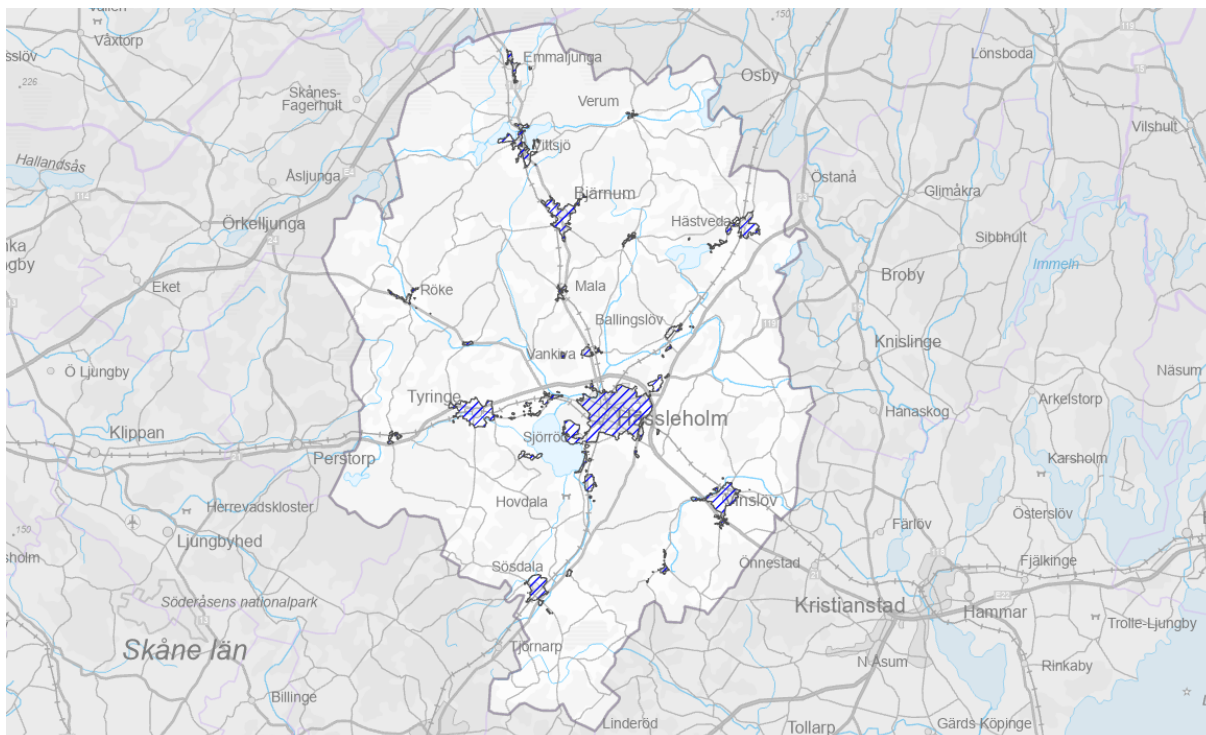
I Hässleholms kommun byggdes de första allmänna VA-ledningarna ut på 1930-talet. De äldsta ledningarna är över 90 år. Det uppges att det i Hässleholm vid denna tid fanns 15 321 meter ledningar. Detta kan jämföras med dagens ca 175 mil långa ledningsnät som finns i kommunen idag.

VA-branschen har förändrats genom åren och det har inneburit att man genom åren har byggt ut ledningsnätet med olika system och material. Erfarenheterna av olika materials egenskaper har visat sig genom åren vad det gäller kvalitet och livslängd. Tidigt byggdes det kombinerade avloppssystem vilka avledde både spillvatten och dagvatten i samma ledning. Något som över tid förändrades med kravställningar och branschstandarder. På ledningsnätssidan planeras det att investeras för i genomsnitt 60 miljoner kronor/år de närmast åren. Det motsvarar 50% av den totala investeringsbudgeten. VA-huvudmannen har som målsättning att nå en förnyelsetakt på 100 år. HMAB arbetar ständigt med duplicering i samband med förnyelse av ledningsnätet och har en årlig budget för reliningsarbete som är en del i förnyelsearbetet.

HMAB arbetar med att inventera, mäta in och digitalisera VA-karta och databas med noggrannhet och precision för att på så sätt få information och kännedom om material, kondition och status på VA-ledningsnätet i kommunen. Hässleholm skiljer sig inte nämnvärt i de utmaningar som VA-branschen ger bild av nationellt. Svenskt Vatten har i sin Rapport R2023-02 Maj 2023 "Investeringsbehov och framtida kostnader för kommunalt vatten och avlopp – en analys av investeringsbehov 2022–2040" beskrivit den situationen som råder och som speglar även Hässleholms kommuns utmaningar och behov.

DRICKSVATTEN

Cirka 80 % av kommunens invånare har idag kommunalt dricksvatten och HMAB levererar därmed cirka 3 500 000 m³ dricksvatten varje år genom det allmänna dricksvattennätet. Allt dricksvatten som produceras av HMAB kommer från grundvatten som hämtas genom brunnar för att sedan beredas i något av kommunens 12 vattenverk innan det levereras till abonnenterna.

Karta 1: Befintligt verksamhetsområde för dricksvatten

Vattenkvalitet

Hässleholms kommun har tillgång till grundvatten som är av god kvalitet, vilket innebär att kraven på behandling är relativt små. Behandlingen kan exempelvis bestå av luftning, filtrering och pH-justering. Generellt har grundvattnet i kommunens norra och västra delar ett lägre pH-värde, och är därmed något surare, mjukt och kan innehålla järn, mangan och kolsyra, medan grundvattnet i södra och sydöstra delen är hårt, kalkrikt och innehåller högre halter av nitrat. I Nävlinge har PFAS-halter påträffats som överstiger gränsvärdena i Dricksvattendirektivet. Därför har ett extra reningssteg införts för att avlägsna PFAS-partiklar från vattnet.

Säkra dricksvattenförsörjningen

Totalt finns 18 råvattentäkter i kommunen, varav samtliga utom ett område ligger inom något av kommunens beslutade vattenskyddsområden där särskilda villkor för miljöfarlig verksamhet gäller. Uttagsmöjligheterna varierar beroende av grundvattenbildningens hastighet samt bergartens samt jordartens magasineringsförmåga. Grundvattentillgången förstärks även genom infiltration hos vissa av grundvattentäkterna. Den totala uttagskapaciteten för samtliga vattenverk är mer än 9 700 000 m³/år baserat på provpumpningar. Hela denna volym går inte att utnyttja då pumparna inte kan vara i gång dygnet runt samt att hänsyn måste tas till grundvattenbalansen. Det ger dock en indikation på att Hässleholms kommun generellt har en god tillgång på vatten även framöver. Kommunens största grundvattentäkter är Galgbacken och Mjölkalånga. Dessa räknas även som regionalt betydelsefulla enligt Länsstyrelsen Skåne.

Trots att grundvattentillgången idag är god krävs ett kontinuerligt arbete för att säkerställa en långsiktigt hållbar vattenanvändning, både året runt och för framtida generationer. Därför pågår insatser för att öka invånarnas medvetenhet om vattenförbrukning, minska läckor i ledningsnätet och genomföra långsiktig planering för att trygga dricksvattenförsörjningen. Som ett resultat av detta arbete har förlusten i dricksvattennätet minskat med 6 procentenheter.

mellan 2023 och 2024, till cirka 19 procent. 2025 påbörjade arbetet med att implementera digitala vattenmätare till alla våra kunder. Arbetet beräknas vara klart 2029 och kommer innebära att huvudmannen får full kontroll på vattnets väg från vattenverk till kund.

Då det finns planer på att bygga ut dricksvattennätet utifrån utbyggnadsplanen de närmsta 10 åren samt att befolkningen beräknas öka med cirka 110 personer fram till 2030 kommer även behovet av dricksvatten att öka. Utbyggnadsområdena beräknas bidra med cirka 150 hushåll eller cirka 600 personer. Med en medelförbrukning på 140 l/dygn och person ger det en total kapacitetsökning på ca 38 000 m³/år fram till 2030.

Vattenskyddsområde

För att långsiktigt trygga dricksvattenförsörjningen pågår ett arbete med att uppdatera flera av vattenskyddsföreskrifterna. I samband med erhållen vattendom görs bedömningen om vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter är i behov av uppdatering. Arbete med Vittsjös vattenskydd har påbörjats. Sösdala/Fredriksberg är pågående och det senaste uppdaterade vattenskyddsområdet inom kommunen är Galgbacken. Vattenskyddsföreskrifterna för respektive vattenskyddsområde finns att tillgå på Naturvårdsverkets hemsida Skyddad natur.

Tillstånd för vattenuttag

Tillstånd för vattenverksamhet gällande uttag av vatten, även kallat vattendom, anger hur och under vilka förutsättningar vatten får tas ut från en vattentäkt. För att säkerställa att tillräckliga uttagsvolymerna finns att tillgå pågår ett arbete med att säkerställa att samtliga vattenuttag har adekvata tillstånd för vattenuttag pågår. I dagsläget saknar sex vattentäkter vattendom. Hörja behandlas i domstol och näst på tur för att säkerställa tillstånd är Emmaljunga. Det pågår även arbete med vattendom i Ignaberga samt i Sösdala för att säkerställa dricksvattenförsörjningen. Detta arbete är viktigt för att säkerställa att vattenuttaget är tryggt avseende kvantitet och så att det uppfyller dagens miljökrav dels för att säkerställa en långsiktighet i själva produktionen, både nu och i framtiden. Målet är att samtliga vattentäkter ska ha uppdaterade och tillräckliga tillstånd. Arbetet är fortlöpande då tillstånden kan behöva ändras/uppdateras utifrån ändrade förutsättningar gällande till exempel antal anslutna abonnenter eller nya miljökrav.

Reservvattentäkter

I kommunen finns tre reservvattentäkter; Bjärnum, Mjölkalånga samt täktsjöarna i Ignaberga. Bjärnums reservvattentäkt behöver nya tillstånd och ett nytt vattenverk. I Ignaberga utnyttjas inte hela tillståndet inom ett av brunnsområdena och reservvattentäkten i Mjölkalånga är i dagsläget enbart en potentiell ny täkt som behöver utredas vidare.

Vattenförsörjningsplan

Under 2024 har arbetet med en vattenförsörjningsplan påbörjats. Syftet med en vattenförsörjningsplan är att säkra tillgången till vattenresurser för dricksvattenförsörjningen på lång sikt. I vattenförsörjningsplanen behandlas även hur en vattenbrist till följd av långvarig torka ska hanteras. Arbetet utförs i enlighet med Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram.

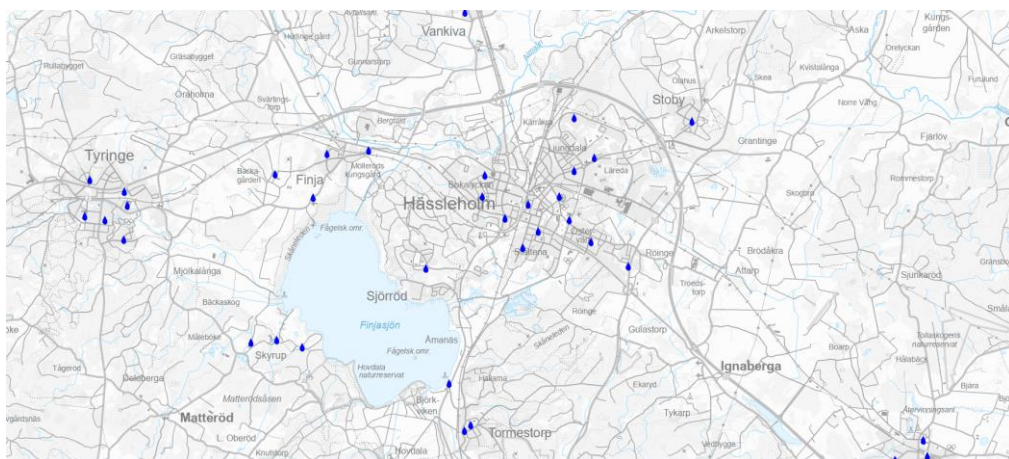
Vattenkiosk

En vattenkiosk finns vid Industrigatan i Hässleholm där verksamheter har möjlighet att köpa dricksvatten för att fylla en tankbil eller liknande. På så sätt säkerställs att uttag för verksamheter som är i behov av vatten i exempelvis tankbil sker kontrollerat och vattnet går genom mätare.

Nödvattenplan

Nödvatten är dricksvatten som distribueras på annat sätt än genom ledningsnätet. Vid exempelvis en olycka som gör att det ordinarie vattenledningsnätet inte kan användas, behövs en nödvattenförsörjning där mindre mängder vatten för matlagning, dryck och hygien distribueras, till exempel via vattentankar placerade på strategiska platser. För att kunna fatta rätt beslut i en sådan situation finns en nödvattenplan, där viktiga abonnenter identifieras och lösningar planeras i förväg för att säkra vattenförsörjningen. Hässleholms nödvattenplan beslutades 2020-12-17.

HMAB ansvarar enbart för nödvatten inom verksamhetsområden för dricksvatten. Fastigheter som har egen vattenförsörjning ansvarar själva för att regelbundet kontrollera sin vattenkvalité. Vid en kris kan vatten behöva prioriteras. Prioritet blir till de som bedöms mest sårbara. Privatpersoner har ett eget ansvar att se till att ha en generell krisberedskap. MSB rekommenderar att hushåll ska ha beredskap för att klara en vecka utan stöd från samhället.

Karta 2: Utdrag ut karta över platser där nödvatten kan hämtas.

Brandvatten

Brandvatten är det vatten som används för att släcka en brand och det är kommunen som har ansvar för att det finns tillgång till brandvatten inom det geografiska området.

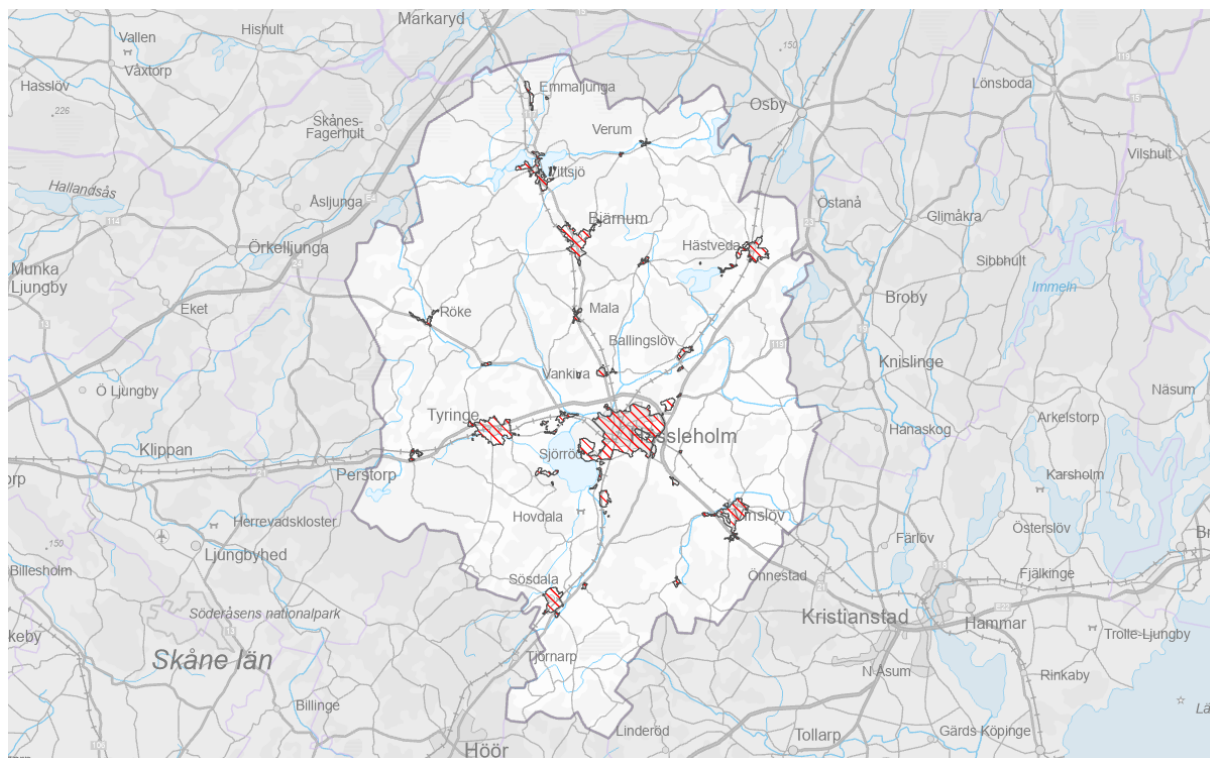
Brandvatten kan ha olika ursprung, såsom sjöar, vattendrag, dammar, dricksvattennät och särskilda brandvattenreservoarer. Det är inte ovanligt att större verksamheter har egna interna brandvattenanläggningar. Brandvatten kan tillhandahållas genom allmän VA-anläggning, under förutsättning att detta är förenligt med anläggningens huvudsakliga ändamål.

I Hässleholms kommun används huvudsakligen dricksvatten som brandvattenkälla. Eftersom Hässleholms kommun har grundvatten som dricksvattenresurs vilka kan vara känsliga för stora uttag behöver kommunen lyfta och utveckla arbetet med brandvattenförsörjning för att uppnå en bättre kommunal beredskap. Svenskt Vattens publikation P114 ger vägledning och

rekommendationer för hur arbetet med brandvattenförsörjning kan bedrivas systematiskt och effektivt. Denna publikation bör ligga till grund för det fortsatta arbetet i Hässleholms kommun.

SPILLVATTEN

Spillvatten omfattar både vatten från hushåll, exempelvis från toaletten, bad, disk och tvätt, samt vatten från verksamheter. Spillvattnet avleds till något av kommunens 15 avloppsreningsverk där det renas från fasta ämnen, organiska föreningar, fosfor och kväve. Reningen sker också i dammar och våtmarker. Verksamheten på reningsverken regleras av miljöbalken.

Karta 3: Befintligt verksamhetsområde för spillvatten.

Allmänna VA-anläggningar

Hässleholms kommuns reningsverk delas upp i tre olika kategorier baserat på dess storlek och reningskrav. Kategorierna benämns B, C och U anläggningar. B-anläggningarna är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) medan U-anläggningarna är tillståndspliktiga enligt förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. C-anläggningarna är anmälningspliktiga.

Nedan beskrivs en kort översikt av kommunens fem större avloppsreningsverk, B-anläggningarna.

Hässleholms reningsverk

Avloppsvattnet från Hässleholm, Ballingslöv, Stoby, Bjärnum, Mala, Vankiva, Tyringe, Finja, Skyrup, Tormestorp och Sjöröd pumpas via 40 pumpstationer och 460 km ledningar (dagvatten inräknat) till Hässleholms reningsverk. Här renas vattnet i fem steg - mekanisk rening, biologisk rening, kemisk rening, filtrering och slutligen i en våtmark. Reningsverket är dimensionerat och är tillståndsgivet för 45 000 (PE) personekvivalenter och idag är belastningen cirka 30 000 personekvivalenter och därmed finns det kapacitet för att ansluta fler abonnenter.

Reningsverket tar även emot slam från enskilda anläggningar. Efter sista reningssteget i Maglevåttmark leds vattnet via Maglekärrsbäcken till recipienten Finjasjön.

2028 ska arbetet med att uppdatera reningsverkets miljötillstånd påbörjas. Där kommer även behovet av utveckling för att möta de nya kraven i Avloppsdirektivet utredas.

Vinslövs reningsverk

Avloppsvattnet från Vinslövs samhälle samt Lommarp och Vanneberga pumpas via fem pumpstationer till Vinslövs reningsverket. Här renas vattnet i tre steg - mekanisk rening, biologisk rening och kemisk rening. Reningsverkets belastning är 2102 (PE) personekvivalenter (2024) och reningsverket är dimensionerat och tillståndsgivet för 5 450 (PE) personekvivalenter. Recipienten är Vinnö å.

Sösdala reningsverk

Avloppsvattnet från Sösdala samhälle pumpas via sex pumpstationer till reningsverket. Här renas vattnet i fyra steg - mekanisk rening, biologisk rening, kemisk rening och filtrering. Nuvarande belastning är 1391 (PE) personekvivalenter (2024) och reningsverket är dimensionerat och tillståndsgivet för 4 000 (PE) personekvivalenter. Vattnet leds efter rening till recipient Tormestorpsån.

Hästveda reningsverk

Avloppsvattnet från Hästveda samhälle och Tottarp pumpas via tre pumpstationer till reningsverket. Här renas vattnet i fyra steg - mekanisk rening, biologisk rening, kemisk rening och i en avslutande våtmarkspolering. Reningsverket belastas med 2207 (PE) personekvivalenter (2024). Reningsverket är dimensionerat och tillståndsgivet för 3 400 personekvivalenter. Efter reningen leds vattnet till Lillasjöns södra del.

Vittsjö Reningsverk

Avloppsvattnet från Vittsjö samhälle pumpas via åtta pumpstationer till reningsverket. Reningsverket belastas med 1099 PE (2024) och är dimensionerat för 2150 (PE) personekvivalenter. Här renas vattnet genom att det först passerar en gallerstation, där större föremål avskiljs. I en luftningstrappa syresätts vattnet för att minska luktproblem och förbättra slamavskiljning i de två följande primära biodammarna. Därifrån leds vattnet vidare till tre fördelningsdammar via breda översilningsytor för att sen ledas vidare till två serier av våtmarksdammar, två åt norr och tre åt söder. Från våtmarksdammar infiltrerar/översilar vattnet ned i naturliga våtmarksområden med tvärgående fördelningsdiken för att via uppsamlingsdiken samlas i utsläppspunkten där flödesmätning och provtagningspunkt finns. Den totala uppehållstiden i anläggningen är över 30 dygn vid normalt flöde. Vattnet går efter rening vidare till Emmaljungaån.

Handläggningsprocess för nytt miljötillstånd för reningsverket pågår.

Övriga anläggningar

Utöver de fem större reningsverken finns fyra reningsverk som klassas som C-anläggningar och sex små reningsverk, U-anläggningar.

C-anläggningar finns i Västra Torup, Röke, Hörja och Nävlinge. Dessa är dimensionerade för att ta emot mellan 201 och 1999 (PE) personekvivalenter.

U-anläggningarna finns i Emmaljunga, Verum, Farstorp, Stavshult, Norra Mellby och Attarp. Dessa är dimensionerade för 1-200 personekvivalenter. Dessa renar framför allt vattnet genom infiltrationsanläggning eller markbäddar.

Avloppsförsörjning framåt

För en hållbar och säker avloppshantering krävs en långsiktig plan för hur avloppsreningsverken ska anpassas till kommande myndighetskrav och samhällsutveckling. HMAB har därför, i samråd med miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, tagit fram en tidsatt arbetsplan för att tydliggöra kommande arbete. Prioriteringen baseras på behov av nya tillstånd, synergieffekter genom centralisering och effektivisering samt miljönytta för recipienten. Tidsplanen uppdateras årligen då den påverkas av faktorer som handläggningstid, utredningsresultat, lagstiftning och omvärldsfaktorer.

Under 2022 – 2025 har en rad åtgärder genomförts i linje med arbetsplanen. Emmaljunga reningsverk har byggts om för att bättre svara upp mot de krav på rening som ställs inom ett modernt miljötillstånd. I Västra Torup har ett nytt reningsverk byggts med ökad reningskapacitet.

Arbetet med en överföringsledning från Röke till Hörja har påbörjats där tanken är att avloppsreningsverket i Röke ska avvecklas och ersättas med en pumpstation till Hörja. På grund av detta byggs ett nytt reningsverk i Hörja som kan motta spillvatten både från Röke och Hörja. I Farstorp har en ny reningsanläggning byggts. Utöver detta har nya miljötillstånd sökts för reningsverket i Vittsjö och Verum. Det utreds även om Norra Mellby på sikt kan ledas till Sösdala samt om det skulle finnas möjlighet att leda avloppsvatten från Attarp direkt till Hässleholms reningsverk. Vinslöv och Sösdala har påbörjat utredningar för att göra nya tillståndsansökningar.

Totalt har 6 nya miljötillstånd sökts och beviljats, och 4 nya reningsanläggningar byggts under dessa 4 år.

Klassning	Reningsverk	Årtal för intern påbörjad tillståndsprövning/anmälan								
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
B	Vittsjö									
B	Vinslöv									
B	Sösdala									
B	Hässleholm									
B	Hästveda									
C	Västra Torup									
C	Emmaljunga									
C	Röke									
C	Nävlinge									
U	Hörja									
U	Verum									
U	Farstorp									
U	Stavshult									
U	Norra Mellby									
U	Attarp									

Tabell 2. Tidsplan för påbörjad intern tillståndsprövning/anmälan

Spillvattnets påverkan på vattenförekomsterna

Renat avloppsvatten innehåller relativt små mängder av framför allt näringsämnen men också tungmetaller och andra föroreningar i förhållande till orenat avloppsvatten. Själva utsläppet i recipienten är dock koncentrerat till en punkt där vatten från ett stort område samlas. Detta gör att det finns risk för dels en lokal påverkan vid utsläppspunkten men även i vattensystemet nedströms. Påverkan kan också öka om mängden vatten eller framför allt antal anslutna avlopp ökar då det påverkar den totala mängden ämnen.

Varje avloppsreningsverk har ett miljötillstånd kopplat till verksamheten som reglerar till vilken grad vattnet ska renas för att miljöpåverkan nedströms ska hållas på en godtagbar nivå enligt de lagar och regler som finns. Att rening sker enligt de tillstånd som finns säkerställs genom regelbunden provtagning samt kontroll från tillsynsmyndighet. Vid varje sådan tillståndsprövning görs även en utredning gällande påverkan på recipienten.

Det pågår ett löpande arbete med att uppdatera miljötillstånden för samtliga avloppsreningsverk i kommunen. Inom detta arbete utreds alltså även hur recipienterna påverkas av verksamheten både idag och utifrån framtida behov samt vilka krav på rening som behövs i förhållande till recipienten.

Släckvatten

Släckvatten är det vatten som avrinner efter släckning av brand. Om släckvattnet inte hanteras korrekt finns risk att det förorenar mark, grundvatten och närliggande vattendrag. En särskild risk är att släckvatten hamnar i dagvattenledningar och därmed leds direkt till recipienter, vilket kan medföra negativa miljöeffekter.

Hanteringen av släckvatten styrs av miljölagstiftning. Räddningstjänsten har det primära ansvaret att inom ramen för släckningsarbetet begränsa miljöpåverkan, bland annat genom rutiner för att avgränsa och minimera spridning av släckvatten.

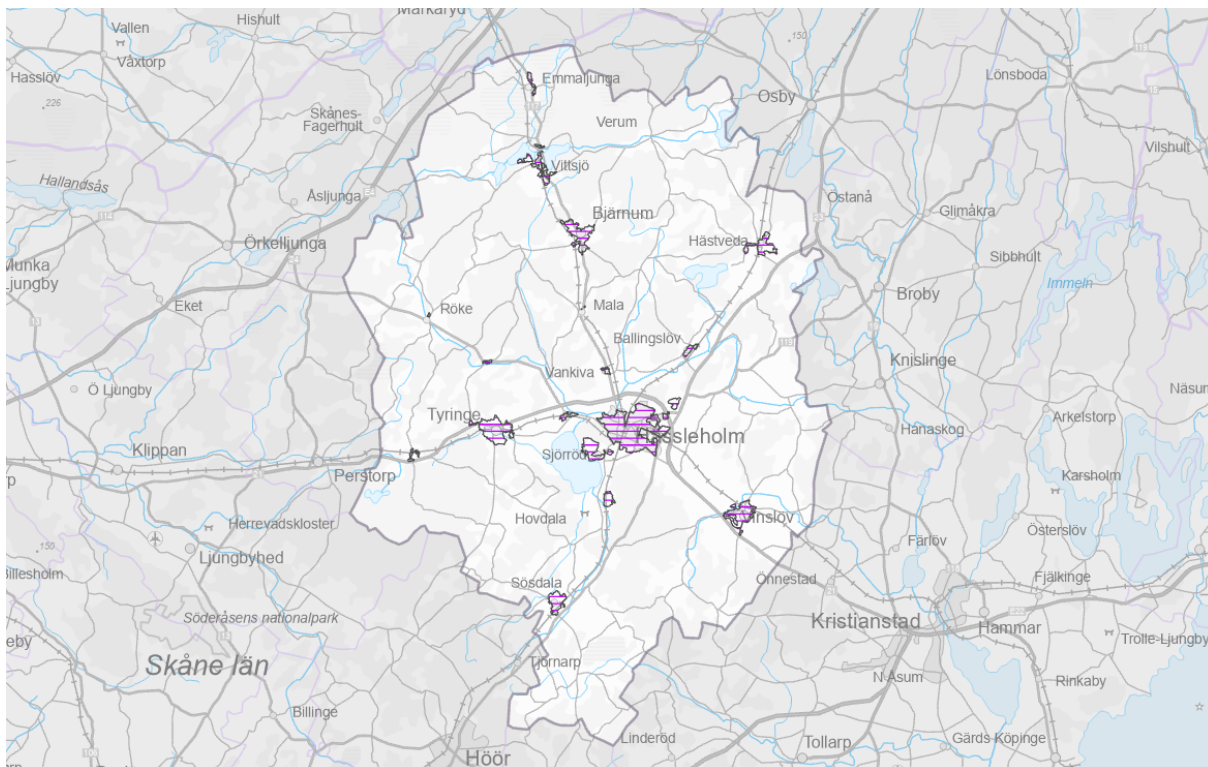
Vid miljöfarlig verksamhet har verksamhetsutövare ett eget ansvar inom ramen för sin egenkontroll. Egenkontroll är ett förebyggande arbete där verksamheten systematiskt planerar och följer upp sina rutiner för att minska sin påverkan på hälsa och miljö. Detta inkluderar att vidta förebyggande åtgärder mot brandrisker samt att hantera avfall och släckvatten på ett miljöriktigt sätt.

PFAS och släckvatten

I Hässleholms kommun förekommer inte PFAS i släckmedel som används vid brandsläckning. Däremot kan PFAS förekomma i släckvatten på grund av att det material som brinner innehåller PFAS.

DAGVATTEN

Dagvatten kan förenklat definieras som ytrinnande regn- och smältvatten från byggnader, infrastruktur och andra hårdgjorda ytor. I urbana miljöer med hög andel hårdgjord yta kan stora mängder dagvatten uppstå när nederbörden ökar i längd och intensitet. I samlad bebyggelse avleds dagvatten bland annat med hjälp av självfallsledningar, dagvattenpumpstationer och genom ett antal dagvattenmagasin till närliggande recipient.

Karta 4: Befintligt verksamhetsområde för dagvatten.

Dagvatten som resurs

I takt med det ökade fokuset på klimatförändringar har kraven på en hållbar dagvattenhantering skärpts. En hållbar dagvattenhantering handlar inte enbart om att minska risken för skador på infrastruktur och miljöpåverkan, utan också om att se dagvatten som en resurs i stadsmiljön. Genom att nyttja dagvattnet som en resurs, exempelvis genom lokalt omhändertagande, kan synergieffekter skapas där både miljömässiga, ekonomiska och sociala behov tillgodoses, samtidigt som miljö kvalitetsnormerna för recipienten kan uppfylls. Exempelvis kan lokal infiltration bidra till grönare städer, temperaturutjämning vid värmeböljor och minskad risk för grundvattensänkning i områden med hög andel hårdgjorda ytor.

Dagvattnets miljöpåverkan

Dagvattnets sammansättning varierar kraftigt beroende på vilka ytor det rinner över i den urbana miljön. Markanvändning, trafikdensitet och byggnadsmaterial är några av de faktorer som har störst påverkan på dagvattnets kvalitet. För att uppnå miljö kvalitetsnormerna passerar numera majoriteten av allt dagvatten en reningsdamm innan det släpps ut i våra sjöar och vattendrag. För att nå framgång i detta arbete är det viktigt att identifiera föroreningskällan samt föroreningsämnen då olika föroreningar sprids olika långt beroende på storlekfraktionen. Större partiklar sedimenterar när de når recipienten, medan den lösta fraktionen lättare transporteras längre sträckor.

Riktvärden för dagvattenkvalitet

Det saknas idag nationella riktvärden gällande dagvattenkvalitet. För att minimera dagvattnets påverkan planerar Hässleholms kommun att utarbeta riktvärden gällande hur rent dagvattnet måste vara vid utsläpp till en recipient. Ambitionen i Hässleholms kommun är att dagvattnet inte ska innehålla mer föroreningar när det rinner ut i grundvatten, sjöar eller vattendrag än vad

nederbörden i sig innehåller. Med fastställda riktvärden ökar möjligheten att ställa krav på verksamhetsutövare att rena sitt dagvatten innan det avleds till dagvattennätet.

Tills dess att Hässleholms kommun har fastställda riktvärden ska utgångspunkten vara att:

- åtgärder i första hand sätts in mot föroreningskällan, så långt det är tekniskt, ekonomiskt och juridiskt möjligt.
- dagvattnet i bebyggelse ska hanteras så att mark och recipient tillförs så mycket vatten som möjligt utan att belastningen av föroreningar blir för hög.
- förorenat dagvatten som inte kan tas emot av en recipient bör renas lokalt eller föras till mindre känsliga recipienter

Framtida dagvattensystem

Behovet av ett allmänt dagvattensystem är ofta direkt kopplat till högt exploaterade områden där det inte finns plats eller annan möjlighet att själv ta hand om vattnet. Därför följer utbyggnaden av det allmänna dagvattensystemet i stort nyetablering och förtätning i och kring redan existerande samhällen.

Den största utmaningen för framtida dagvattensystem är att anpassa systemet vid förtätning inom ett redan etablerat verksamhetsområde där det redan finns fastlagda ledningssystem som inte är dimensionerade för ytterligare hårdgjorda ytor och ökade tillflöden. Vid förtätning krävs därför ofta ett stort fokus på omhändertagandet av dagvatten lokalt, exempelvis genom konventionella fördröjningsdammar eller multifunktionella ytor, som nedsänkta fotbollsplaner eller parker. Dessa ytor kan vid höga flöden översvämmas och fördröja vatten, vilket blir en del av skyfallshanteringen. Att finna utrymme för översvämningsytor kan dock vara en utmaning då ytorna ofta är begränsade i redan exploaterade områden. Därav är det viktigt att denna aspekt inkluderas i ett tidigare planeringsstadium, exempelvis i fördjupade översiktsplaner eller planprogram.

VA-utbyggnad

Enligt lagen om allmänna vattentjänster är det kommunens skyldighet att ordna vattentjänster om det föreligger behov med hänsyn till skydd för människors hälsa eller miljön (SFS 2006:412, 6 §). I följande avsnitt presenteras de områden som ingår i kommunens VA-utbyggnadsplan samt den behovsbedömning som legat till grund vid prioriteringen av VA-utbyggnadsområdena.

LAGKRAV

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen:

1. Bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. Se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön (6 § lagen om allmänna vattentjänster).

BEHOVSBEDÖMNING

I Hässleholms kommun finns drygt 5 600 fastigheter med enskilt avlopp med ansluten WC. Delar av dessa ingår i omkring 40 förtätade områden där behovet av vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang har bedömts.

Vilka områden som bedömts vara förtätade har utgått från:

- En översiktlig kartgranskning.
- Länsstyrelsen i Skåne läns *Underlag för skyddsnivåbestämning och planering av avlopp*. I detta underlag har ett förtätat område definierats som ett område med en koncentration av hus där avståndet mellan husen är mindre än 100 meter.

Majoriteten av dessa områden har inte bedömts ha behov av utbyggnad av allmänna vattentjänster redan i arbetet med att ta fram kommunens första VA-utbyggnadsplan, som antogs år 2010 (se bilaga 4). Aktualiserat underlag för behovsbedömning, respektive prioritering, har avgränsats till de områden som ingått i befintlig VA-utbyggnadsplan, med undantag av att Fredriksberg har lagts till (se bilaga 2 och 3). Fredriksberg har tidigare inte ingått då antalet hus är så få men har nu tagits med för att skydda en kommunal vattentäkt.

I de 40 områdena finns inget uttalat behov av dagvattenhantering. Behov av dagvatten förekommer oftast i ny och tätare stadsplanering där dagvattnet behöver tas om hand och lösas i ett större sammanhang.

- Om området ligger inom eller i nära anslutning till ett vattenskyddsområde eller annat särskilt skyddsvärt grundvattenområde.
- Om det finns kända problem med dricksvattenkvaliteten eller kvantiteten.
- Belastningen av näringsämnen i området samt om det är en särskilt skyddsvärd ytvattenrecipient.

- Närhet till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp.
- Ekonomiska förutsättningar för att bygga ut.
- Andel nya enskilda avloppsanläggningar.
- Planer och exploateringsstryck för bostäder.

Läs mer om metod för bedömning och resultat från bedömningsmodell i bilaga 3.

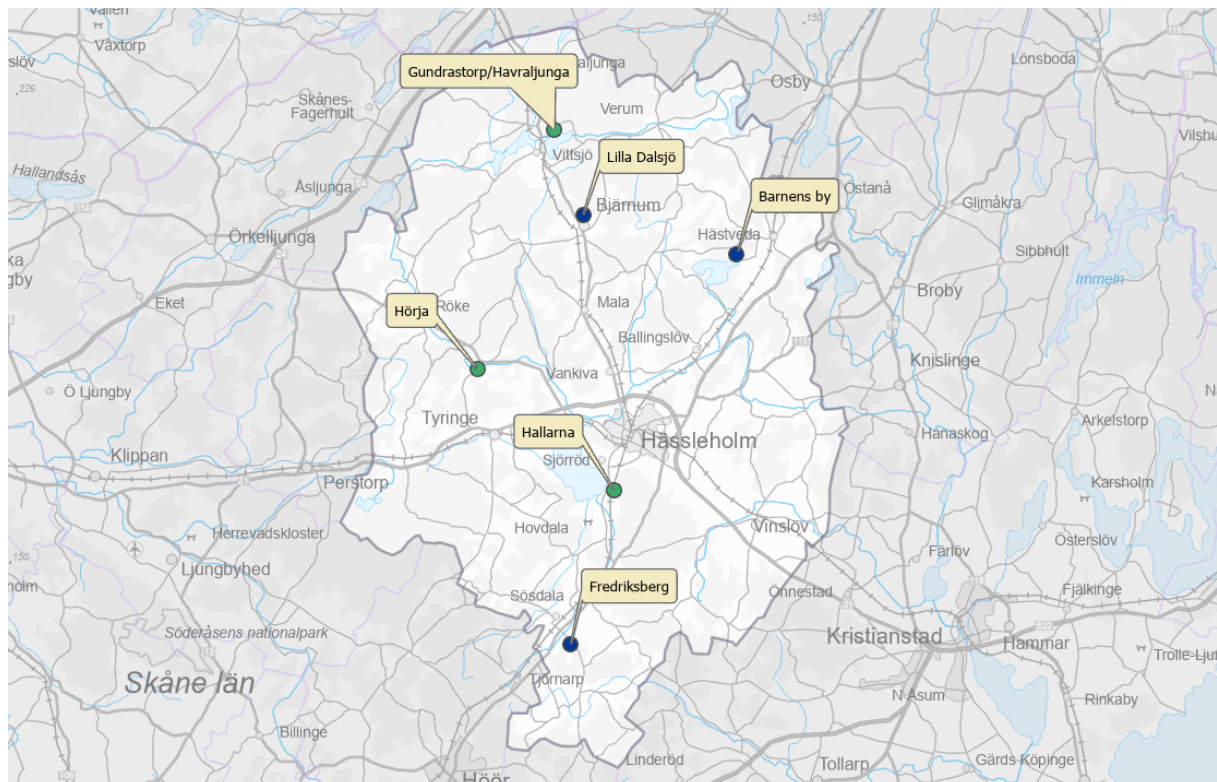
VA-UTBYGGNADSPLAN

VA-utbyggnadsplanen redovisas i tabellen nedan. Beskrivning av respektive utbyggnadsområde samt en sammanställning finns i bilaga 2.

Område	År för utbyggnad
Barnens by*	2026–2028
Fredriksberg Lilla Dalsjö	2026–2028
Hallarna Hörja Gundratorp, Havraljunga	2029–2031

*Om avtalsanslutning görs.

Tabell 3: VA-utbyggnadsplan.

Karta 5. Preliminär VA-utbyggnad.

► Enskild VA-försörjning

VA-försörjningen utanför nuvarande verksamhetsområden är en av huvuddelarna i den långsiktiga VA-planeringen. Utanför verksamhetsområdet ansvarar fastighetsägare själva för VA-försörjningen.

Sedan 2009 har en stor andel av de fastigheter i kommunen som potentiellt har enskilt avlopp inventerats. Omkring 90 procent av dem, drygt 5 600 fastigheter, har ansluten WC. Inventeringen påvisade att hälften av avloppsanläggningarna var bristfälliga. Sedan dess har kommunen aktivt arbetat med att förbättra situationen.

Handlingsplan i väntan på VA-utbyggnad

För områden som ligger sent i utbyggnadsplanen är det viktigt att planera för situationen i väntan på en mer långsiktig lösning. Det kan finnas behov av speciella ställningstaganden och temporära åtgärder. Därför omfattas fastigheter som inom en snar framtid kommer att ha möjlighet till anslutning till gemensam eller kommunal avloppsanläggning i en särskild handlingsplan.

I handlingsplanen beskrivs bland annat hur ansökningar och anmälningar ska hanteras för fastigheter som väntar på kommunal VA-utbyggnad. Handlingsplanen beskriver även hur bedömningen gällande vilka krav kommunen kan ställa på fastigheter med bristfälliga avloppsanläggningar ska ske. Därutöver belyses vikten av framförhållning och kommunikationen i VA-planeringen gentemot fastighetsägare.

Handlingsplanen finns att läsa i sin helhet i bilaga 5.

Handlingsplan för enskild VA-försörjning

För att upprätthålla en långsiktigt hållbar VA-försörjning genom enskilda anläggningar eller gemensamhetsanläggningar har en handlingsplan för enskild VA-försörjning upprättats. Handlingsplan för områden med enskild VA-försörjning har mycket gemensamt med handlingsplanen i väntan på VA-utbyggnad, men den innehåller också en plan för att nå andra långsiktiga lösningar.

Handlingsplanen behandlar bland:

- Hur tillsyn och provning ska genomföras
- Planering av tillsyn av små avlopp och beredskap för att denna tillsyn kan medföra ett eventuellt framtida behov för utbyggnad av kommunalt VA i sammanhållen bebyggelse
- Information till fastighetsägare.

Handlingsplanen finns att läsa i sin helhet i bilaga 6.

Skyfall

Skyfall innebär att det faller stora mängder nederbörd på kort tid. Ofta kan de stora mängderna inte hanteras i kommunens ledningssystem, det vill säga nederbörd med sådan intensitet och volym som överstiger ledningssystemets kapacitet, och därmed översvämmar marken. I värsta fall kan skyfall leda till personskador eller skador på byggnader och infrastruktur. Med rätt planering kan dock skyfallets negativa konsekvenser förhindras och förebyggas.

Skyfallskartering

För att möjliggöra planering för en skyfallstålign bebyggd miljö har kommunen 2019 låtit DHI utföra en skyfallskartering för Hässleholm stad, kommunens stationsorter samt viktiga knutpunkter i väg- och järnvägsnätet. Karteringen ger en översiktlig bild av lågpunkter, instängda områden, avrinningsvägar och översvämmade ytor där extra försiktighet bör iakttas vid eventuell exploatering. För stationsorterna och vid knutpunkter har ett regn med 100 års återkomsttid med en klimatfaktor på 1,3 använts. För Hässleholm stad har även ett 1000-årsregn studerats. Skyfallskarteringen har legat till grund för konsekvensanalyser gällande hur skyfall påverkar samhällsviktiga funktioner i Hässleholm stad samt hur skyfall påverkar VA-anläggningar i hela kommunen. Inom ramen för en ny fördjupad översiktsplan för Hässleholms stad kommer en uppdaterad skyfallskartering tas fram.

Påverkan på samhällsviktiga verksamheter och gator

DHI:s skyfallskartering har använts vid bedömningen av hur samhällsviktiga verksamheter kan påverkas vid skyfall. Analysen påvisar att det finns 22 samhällsviktiga verksamheter i Hässleholm stad som riskerar att påverkas negativt av ett skyfall. Två av dessa verksamheter, Vena Friskvårdsförskola samt Gruppboendet LSS – Nyckelvägen 17-19, riskerar dessutom att påverkas i sådan uträkning att hela eller delar av verksamheten tillfälligt måste upphöra alternativt flyttas.

Utöver samhällsviktiga verksamheter har även skyfallets påverkan på vägar och gator studerats. Totalt identifierades 10 punkter av större betydelse för trafiken i stadens väg- och gatunät. Sex av punkterna bedöms kunna riskera att översvämmas i sådan utsträckning att gatan blir oframkomlig. Dessa punkter är:

1. Väg 21 Trafikplats Läreda
2. Väg 119 Trafikplats Stoby
3. Järnvägsviadukt Kristianstadsvägen
4. Järnvägsviadukt Hovdalavägen
5. Järnvägsviadukt Norra Kringelvägen
6. Norra Kringelvägen strax söder om järnvägsviadukt Skånebanan

Karta 6. Kartan visar de sex platser på stadens väg- och gatunät som vid skyfall riskerar att översvämmas i sådan utsträckning att gatan blir oframkomlig.

Skyfallets påverkan på VA-anläggningarna

För att kunna skyfallssäkra kommunens VA-anläggningar har DHI:s skyfallsanalys även används för att studera hur befintliga VA-anläggningar, såsom dagvattenpumpstationer, spillvattenpumpstationer, reningsverksområde, vattenverk, dricksvattentäkt och vattenborrhår, grundvattenbrunnar, tillsynsbrunnar, låg och högreservoar samt tryckstegringsstationer, påverkas av skyfall. Dagvattenanläggningar har inte analyserats då syftet med dessa i flera fall är att ta hand om dagvatten och utgöra en yta där översvämningar tillfälligt får förekomma.

Som ett första steg i analysen har VA-anläggningar som ligger inom, eller i nära anslutning till översvämmade ytor enligt skyfallskarteringen, sorterats ut. Definitionen av översvämmade ytor har varit ett minsta vattendjup på 0,1 m. Därefter har bedömning av påverkan på varje enskilt objekt gjorts utifrån en beräkning av resulterande vattennivå, det vill säga marknivå plus vattendjup. Analysen identifierade 29 kommunala VA-objekt (så som brunnar, ventiler mm) som kan riskera att översvämmas vid skyfall. Fem av dessa återfinns inom verksamheten för dagvatten och är pumpstationer. Dessa anläggningar bör kontrolleras avseende känslig teknik så att funktionen säkerställs även vid skyfall. 10 objekt återfinns inom spillvattenverksamheten och reningsverksområde och 14 objekt är identifierade inom dricksvattenverksamheten.

Åtgärder

För att kunna skyfallssäkra de VA-anläggningar som riskeras att översvämmas vid skyfall krävs vidare undersökningar och riskanalyser. Några anläggningar kommer troligen att behöva mer detaljerade utredningar medan andra direkt kan framtidsäkras vid planerade ombyggnationer.

Då allt dricksvatten som produceras i kommunen hämtas från grundvattnet minskar risken för direkt kontaminering. Åtgärdsförslag för att skydda dricksvattnet vid skyfall kan exempelvis vara att genom markarbeten avleda skyfall, särskilt viktigt är att avrinning sker i riktning från borrhåren och inte mot dem, så att de inte riskerar att översvämmas samt att alla markhöjder är väl avvägda.

För att minimera skyfallets påverkan på Hässleholms reningsverk har reningsverket genomgått en invallning med omledning av ett dike för att minska översvämningsrisker. Pumpkapacitet för dagvatten finns att tillgå för att inte riskera att reningsverkets funktion försämras vid skyfall eller vid höga vattennivåer i Finjasjön. Därutöver har även spillvattenpumpstationer byggts om för att inte riskera att översvämmas. Samtliga bräddavlopp under högsta nivå för Finjasjön har identifierats för att minska riskerna för hög belastning och källaröversvämningar. Det pågår även minst ett projekt om året för att separera dagvatten från spillvatten för att minska mängden dagvatten till reningsverket.

Skyfall i den fysiska planeringen

För att skyfallssäkra samhällsviktiga funktioner och bebyggelse ska skyfall beakta i den fysiska planeringen. Dagvatten- och skyfallsfrågan hanteras både inom översiktsplanering samt detaljplanering. Vid ny detaljplanläggning ska alltid översvämningsrisken för minst ett 100-årsregn studeras och eventuella skyddsåtgärder säkerställas. Vid planering för samhällsviktig verksamhet ska däremot en högre säkerhetsnivå studeras så att funktionen kan upprätthållas vid större skyfall och översvämningar.

En grundläggande utgångspunkt är att ny bebyggelse i så stor utsträckning som möjligt ska lokaliseras till områden som inte riskerar att översvämmas. Vid förtätning av befintlig bebyggelse kan denna ambition vara svår att uppnå då flera olika intressen ofta ställs emot varandra. Därav är det särskilt viktigt att skyfallsfrågan studeras redan i översiktsplaneringen, eftersom det är översiktsplanens utpekade markområden som utgör förutsättningarna för efterkommande planläggning och lovgivning. I översiktsplanen ska även kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra presenteras.

Som underlag till framtida planarbetet har en strukturplan för vatten tagits fram för Hässleholm stad och stationsorterna där huvudavrinningsområden, delavrinningsområden, huvudavrinningsstråk, utloppspunkter och en översiktlig skyfallskartering redovisas. Det är ett viktigt underlag för fysisk planering då det kommer att behöva säkerställas att de ytliga avrinningsvägarna inte blockeras eller planeras bort av misstag. Ytliga avrinningsvägar, kan vara recipienter, dikningsföretag, gator och öppna ytor, rinnvägar i markplan med mera.

VA-anläggningens dimensioneringar

VA-anläggningen dimensioneras inte för att avleda hela flödet vid skyfall, men dess funktion ska kunna upprätthållas på en rimlig nivå. Svenskt vatten har i sin publikation P110 sammanställt rekommendationer kring minimikrav som kan/bör ställas på återkomsttider för regn vid dimensionering av nya dagvattensystem vilka Hässleholms Miljö utgår ifrån. Dagvattensystemen dimensioneras enligt P110 i tre nivåer:

1. Återkomsttid för fylld rörledning, så kallad hjässdimensionering.
2. Dagvattnet når markytan, så kallad markdimensionering.
3. Kritisk nivå när dagvattnet når byggnader med skador på dessa som följd.

Nya duplikatsystem	VA-huvudmannens ansvar		Kommunens ansvar
	Återkomsttid för regn vid fylld ledning	Återkomsttid för trycklinje i marknivå	Återkomsttid för marköversvämning med skador på byggnader
Gles bostadsbebyggelse	2 år	10 år	100 år
Tät bostadsbebyggelse	5 år	20 år	100 år
Centrum- och affärsområden	10 år	30 år	100 år

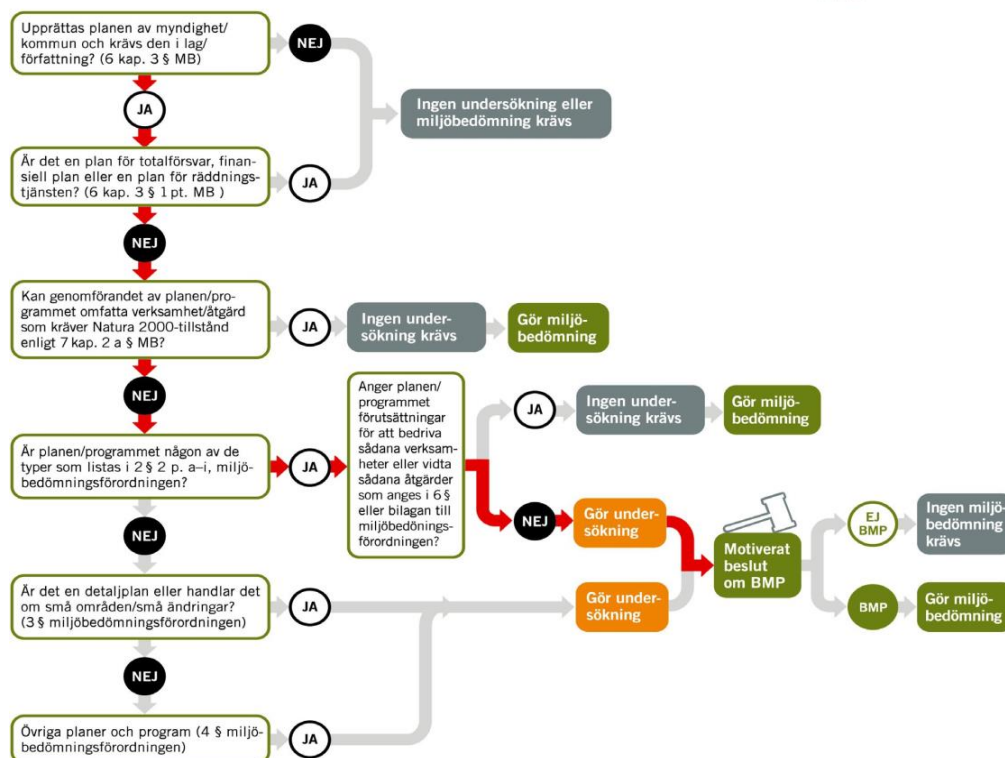
Tabell 4: Minimikrav på återkomsttider för regn vid dimensionering av nya dagvattensystem enligt Svenskt Vattens rekommendation.

Undersökning av miljöpåverkan

Vattentjänstplanen omfattas av 6 kap. miljöbalken, vilket innebär att en strategisk miljöbedömning ska genomföras för att avgöra om planens genomförande kan medföra betydande miljöpåverkan. Parallellt med vattentjänstplanens framtagande har dess eventuella miljöpåverkan utretts genom en undersökning. Resultat sammanfattas nedan och finns i sin helhet i bilaga 1.

För att underlätta bedömning har Naturvårdsverket tagit fram en sammanfattande processfigur. I arbetet med att utreda om vattentjänstplanen kan leda till betydande miljöpåverkan har denna figur använts som stöd. Sammanfattningsvis gör kommunen bedömningen att genomförandet av vattentjänstplanen inte förutsätts medföra betydande miljöpåverkan. Däremot så krävs en vidare undersökning, i enlighet med 6 kap. 6 § miljöbalken och 5 § miljöbedömningsförordningen, där det specificeras vad undersökningen om betydande miljöpåverkan ska omfatta. För att underlätta undersökningen har en checklista upprättats, som även klargör vilka aspekter som ingått i bedömningen.

STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING – behöver en undersökning göras?

Figur 1. Naturvårdsverkets figur gällande processen för att utreda om en undersökning om betydande miljöpåverkan krävs eller inte. Rödmarkerade pilar visar vilka ställningstaganden som är gjorda gällande denna vattentjänstplan.

Resultatet av undersökningen visar att vattentjänstplanen förväntas generera flera positiva konsekvenser på bland annat vattenskyddsområden samt flera av de nationella och globala målen. Däremot kan genomförandet av utbyggnaden av de preliminära VA-utbyggnadsområdena, exempelvis genom anläggning av ledningar och pumpstationer, påverka områden med exempelvis höga natur- och kulturvärden. Hur detta ska genomföras är däremot inget som hanteras eller utreds inom ramen för vattentjänstplanen. En handlingsplan med

åtgärder för att undvika eller minimera påverkan bör i stället göras inför genomförandet i ett senare skede.

Sammanfattningsvis anses därmed inte denna upplaga av vattentjänstplanen generera någon betydande miljöpåverkan och Hässleholms kommun bedömer således att ingen strategisk miljöbedömning behöver upprättas. Miljöpåverkan ska dock utredas vidare i ett senare skede och i framtida mer ingående handlingsplaner kan en strategisk miljöbedömning bli aktuell. Beslut som följer kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan tas av kommunfullmäktige i samband med att planen antas.

Ordlista

Nedan följer definitioner av begrepp som används i vattentjänstplanen. Notera att dessa gäller i vattentjänstplanen och inte nödvändigtvis är allmängiltiga

Allmän VA-anläggning	Anläggning för försörjning av vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster.
Allmänt VA-område	Område som idag har tillgång till allmän VA-försörjning, antingen inom ett verksamhetsområde eller via en avtalsanslutning (föreningar, samfälligheter, enskilda fastigheter).
Avloppsvatten	Samlingsnamn för spillvatten, dagvatten och dränvatten.
Dagvatten	Tillfälligt ytavrinnande regn- och smältvatten från exploaterade områden som når recipient eller reningsverk via hårdgjorda ytor, genomsläpplig mark, diken och/eller VA-anläggning. I exploaterade områden ingår inte åkermark och skogsmark. I lagstiftning räknas dagvatten däremot normalt som avloppsvatten.
Enskild VA-anläggning	Anläggning eller annan anordning för försörjning av vatten eller avlopp som kommunen inte äger. Enskilda anläggningar kan finnas för en enskild fastighet, för flera fastigheter tillsammans eller för samfälligheter och föreningar. En enskild VA-anläggning kan avse såväl ledningar som en lokal lösning för produktion av dricksvatten eller rening av avloppsvatten.
Enskilt VA-område	Område som idag har enskild VA-försörjning och som inom överskådlig framtid inte har behov av en förändrad VA-struktur utan kommer att fortsätta ha enskild försörjning.
Fördröjningsmagasin	Dagvattenmagasin på eller i mark avsett att jämna ut regnvattenflöden innan de når recipient.
Grundvatten	Allt vatten som finns under markytan i den zon som är mättad med vatten.
Infiltration	Vattnets inträngande i markytan.

Klimatfaktor	Ett värde som används för att beräkna hur klimatförändringar väntas inverka på exempelvis nederbörds mängden. Klimatfaktorn avser en viss tidpunkt i framtiden, och har beräknats utifrån ett eller flera scenarier för framtida klimat. Genom att multiplicera nederbörds mängden under dagens förhållanden med klimatfaktorn beräknas hur stor den framtida nederbörds mängden väntas bli enligt använt klimatscenario.
Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD)	Dagvatten tas om hand inom det område där det bildas för att minimera behovet av avledning. Detta kan åstadkommas genom infiltration och perkolation eller genom lokal fördröjning.
Personekvivalent (PE)	Använd som ett mått på belastning på reningsverk, dvs. den mängd syreförbrukande organiskt material som i genomsnitt en person producerar per dygn.
Recipient	Hav, sjö eller vattendrag som tar emot dagvatten, bräddvatten och renat avloppsvatten.
Riktvärde	Ett värde som, om det överskrids, eller i fråga om minsta procentuella reduktion, ska föranleda åtgärder för att förhindra att överskridande respektive underskridande upprepas. Överskridande av ett riktvärde är åtalbart först när verksamhetsutövaren underlåter att vidta sådana åtgärder som behövs för att värdet ska kunna hållas.
Spillvatten	Vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, biltvättar och dylikt).
Skyfall	Enligt SMHI är det minst 50 mm nederbörd på en timme eller minst 1 mm på en minut. Det motsvarar mellan 50 och 100 års återkomsttid. I vattentjänstplanen används begreppet skyfall om ett extremregn som inte kan hanteras i kommunens ledningssystem, det vill säga nederbörd med sådan intensitet och volym som överstiger ledningssystemets kapacitet, och därmed översvämmar marken.
VA-abonnent	Den som huvudmannen träffat avtal med om brukande av den allmänna VA-anläggningen.
VA-anläggning	En anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.
VA-huvudman	Den som äger en VA-anläggning. I Hässleholms kommun är Hässleholm Miljö huvudman för den allmänna VA-anläggningen.
VA-utbyggnadsområde	Område som idag har enskild VA-försörjning och som har behov av en förändrad VA-struktur. VA-utbyggnadsområden uppstår när kommunen har fattat beslut om anslutning till allmänt VA via avtal eller verksamhetsområde, samt när i tid utbyggnaden ska ske.

Vattenförekomst

En vattenförekomst är, enligt vattenförvaltningsförordningen för vatten, den minsta enheten för beskrivning och bedömning av vatten. En vattenförekomst är en specifik vattensamling av en viss geografisk storlek. Den kan vara antingen en avgränsad volym grundvatten i en eller flera akvifärer (grundvattenförekomst) eller en avgränsad och betydande förekomst av ytvatten, som kan vara till exempel hela eller delar av en sjö, å, älv eller kanal, ett vattenområde i övergångszonen eller ett kustvattenområde (ytvattenförekomst).

**Vattenskydds-
område**

Område runt en sjö eller grundvattenförekomst som fastställs av Länsstyrelsen eller kommunen för att skydda en dricksvattentäkt. Inom ett vattenskyddsområde finns bestämmelser för verksamheter som riskerar att förorena vattnet på både kort och lång sikt.

Vattentäkt

En vattentäkt är en sjö, ett vattendrag eller en grundvattenkälla där vatten tas till dricksvattenförsörjning.

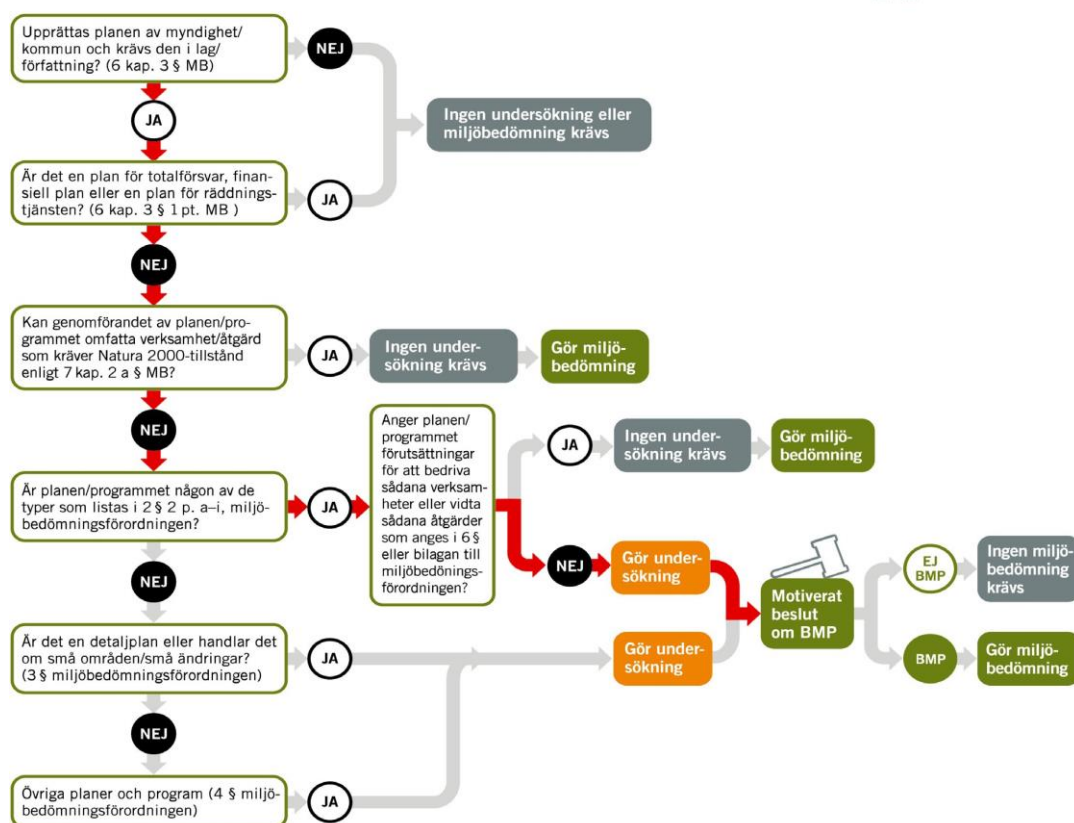
**Verksamhets-
område**

Område där kommunen beslutat att försörjning av dricksvatten samt hantering av avloppsvatten och dagvatten ska ordnas genom allmänna VA-anläggningar. Ett verksamhetsområde kan begränsas till att gälla för bara en eller vissa vattentjänster, till exempel endast spillvatten.

Bilaga 1 - Undersökning av betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplanen omfattas av 6 kap. miljöbalken, vilket innebär att en strategisk miljöbedömning ska genomföras för att avgöra om planens genomförande kan medföra betydande miljöpåverkan. För att underlätta denna bedömning har Naturvårdsverket tagit fram en sammanfattande processfigur. I arbetet med att utreda om vattentjänstplanen kan leda till betydande miljöpåverkan har denna figur använts som stöd.

STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING – behöver en undersökning göras?

Figur 1. Naturvårdsverkets figur gällande processen för att utreda om en undersökning om betydande miljöpåverkan krävs eller inte. Rödmarkerade pilar visar vilka ställningstaganden som är gjorda gällande denna vattentjänstplan.

För att sammanfatta processen och stegen i figur 1 så omfattas vattentjänstplanen av 6 kapitlet 3 § miljöbalken. Genomförandet av vattentjänstplanen omfattar inte Natura 2000-områden alternativt andra områden som avses i 2 §. Däremot så omfattas vattentjänstplanen av 2§ 2p. i) en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, vattenförvaltning, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning. På frågan gällande om vattentjänstplanen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anger i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen är svaret nej. I 6 § och bilagan så tas flera olika ämnesområden som berörs av vattentjänstplanen upp, exempelvis 6 § MBF, större avloppsreningsverk, vattenöverledning eller i bilagan MBF: anläggning av vattenledningar över långa avstånd. Däremot så bedöms inte vattentjänstplanen ange förutsättningarna för att bedriva verksamheten eller vidta åtgärderna. Den här upplagan av vattentjänstplanen identifierar enbart vad som behöver göras men går inte in i detalj på hur anläggningen och genomförandet ska ske. Detta kommer i stället att hanteras i framtida handlingsplaner och tillståndsprövningar där miljöpåverkan måste utredas mer i detalj.

Sammanfattningsvis gör kommunen bedömningen att genomförandet av vattentjänstplanen inte förutsätts medföra betydande miljöpåverkan. Däremot så krävs en undersökning för att utreda frågan vidare. Vad en undersökning innebär framgår av miljöbalkens 6 kapitlet 6 § och i 5 § miljöbedömningsförordningen tydliggörs det för vad undersökningen ska beröra. För att underlätta undersökningen har en checklista upprättats. Checklistan tydliggör även vilka aspekter som har ingått i bedömningen.

CHECKLISTA

	BEDÖMD PÅVERKAN			
BEDÖMNINGSOMRÅDE	+	0	-	KOMMENTAR
Globala mål – Agenda 2030				
Ingen fattigdom		X		-
Ingen hunger		X		-
God hälsa och välbefinnande	X			Genom en långsiktig planering av allmänna vattentjänster skapas förutsättningar för att tillgodose behovet av godtagbara vattentjänster med hänsyn till både människors hälsa och miljö. Genom en utbyggnad av det kommunala VA-nätet säkras tillgången på dricksvatten under årets torrare månader.
God utbildning		X		-
Jämställdhet		X		-
Rent vatten och sanitet för alla	X			Vattentjänstplanen syftar till att kommunen ska ha en långsiktig planering för hur våra allmänna vattentjänster ska tillgodoses.
Hållbar energi för alla		X		-
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt		X		-
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	X			En väl fungerande vatten- och avloppsförsörjning utgör en fundamental komponent i ett hållbart samhälles infrastruktur. Ändamålsenliga och tillförlitliga VA-anläggningar säkerställer tillgången till vårt viktigaste livsmedel - dricksvattnet, ser till att spillvatten borttransporteras och tas om hand, samt att dagvatten avleds i tillräcklig mängd vid nederbörd och snösmältning.
Minskad ojämlikhet		X		-
Hållbara städer och samhällen	X			Vattentjänstplanen syftar till att kommunen ska ha en långsiktig planering för hur våra allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt hur våra kommunala anläggningar och dess funktioner, kopplat till vatten och avlopp ska säkras för att klara skyfall.
Hållbar konsumtion och produktion		X		-

Bekämpa klimatförändringarna		X		-
Hav och marina resurser	X			Hanöbukten är recipient för större delen av Hässleholm kommun. Utbyggnad av kommunalt VA kommer att minska den totala belastningen av näringsämnen till recipient.
Ekosystem och biologisk mångfald	X			Vattentjänstplanen möjliggör för en hållbar dagvattenhanteringen. Genom exempelvis väl utförda dagvattendammar, med vattenspeglar och växlighet, så kan den biologiska mångfalden öka. Genom en utbyggnation av det allmänna VA-nätet gynnas även vattenmiljöer.
Fredliga och inkluderande samhällen		X		-
Genomförande och globalt partnerskap		X		-
Miljökvalitetsnormer				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för föroreningar i utomhusluft		X		-
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för buller?		X		-
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för ytvatten?		X		Flera av Hässleholms ytvattenförekomsters uppnår idag inte god kemisk status och har otillfredsställande ekologisk status. Genom att arbeta för en mer hållbar samhällsbebyggelse anses föroreningspåverkan i såväl ytvatten som grundvatten minska. Viktigt att påpeka är dock att dag- och spillvatten i sin tur både kan öka och minska belastningen på recipienten på olika platser i kommunen. Därmed bedöms påverkan som neutral.
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för grundvatten?	X			Flera aspekter i planen antas bidra med positiva effekter på grundvattnet. Exempelvis genom att uppmärksamma behovet av: Tillsyn och rådgivning för att uppnå en hållbar enskild VA-försörjning Grundvattenkvaliteten förväntas öka då enskilda avlopp byggs bort och ersätts av kommunala avlopp. Reglering av villkor för utsläpp till dagvattenledningar Tydligare ansvarsfördelning kring dagvatten
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för fisk- och musselvatten?		X		-
Sveriges miljökvalitetsmål				
Begränsad klimatpåverkan		X		-
Frisk luft		X		-
Bara naturlig försurning		X		-

Giftfri miljö	X			Genom en långsiktig planeringen och strategi för vattentjänster kan kommunen minska utsläpp av föroreningar.
Skyddande ozonskikt		X		-
Säker strålmiljö		X		-
Ingen övergödning	X			Utbyggnaden av det allmänna spillvattennätet bedöms minska belastningen av näringsämnen i kommunen som helhet.
Levande sjöar och vattendrag	X			Utbyggnaden av det allmänna spillvattennätet bedöms minska belastningen av näringsämnen i kommunen som helhet.
Grundvatten av god kvalitet	X			Flera aspekter i planen antas bidra med positiva effekter på grundvattnet. Exempelvis genom att uppmärksamma behovet av: Grundvattenkvaliteten förväntas förbättras då enskilda avlopp byggs bort och ersätts av kommunala avlopp. Tydligare ansvarsfördelning kring dagvatten
Hav i balans samt levande kust och skärgård	X			Hanöbukten är recipient för större delen av Hässleholm kommun. Genom en mer långsiktig och hållbar planering av vattentjänsterna påverkas därmed även havet.
Myllrande våtmarker		X		-
Levande skogar		X		-
Ett rikt odlingslandskap		X		-
God bebyggd miljö	X			Vattentjänstplanen syftar till att kommunen ska ha en långsiktig planering för hur våra allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt hur våra kommunala anläggningar och dess funktioner, kopplat till vatten och avlopp ska säkras för att klara skyfall. Då detta är en grundförutsättning för god bebyggd miljö så anses vattentjänstplanen ha en direkt koppling till att uppnå målet.
Ett rikt växt och djurliv	X			Vattentjänstplanen möjliggör för en hållbar dagvattenhanteringen. Genom exempelvis väl utförda dagvattendammar, med vattenspegel och växlighet, så kan den biologiska mångfalden öka. Genom en utbyggnation av det allmänna VA-nätet gynnas även vattenmiljöer.
Kulturmiljö				
Kulturmiljövård		X		-
Statligt byggnadsminne		X		-

Fornlämning		X		De preliminära VA-utbyggnadsområdena överlappas med flertalet fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar. Dessa finns överallt i vårt samhälle. Enligt kulturmiljölagen är det förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt ändra eller skada en lämning. Vattentjänstplanen i sig anses inte påverka fornlämningarna utan det är själva utbyggnaden och anläggningen av exempelvis ledningar som kan göra skada. Vid grävarbeten intill fornlämningar söker kommunen alltid tillstånd.
Särskilt värdefulla kulturmiljöer			X	Preliminära utbyggnadsplaner för Tormestorp och Lillaskog gränsar/ överlappar med områden som är utpekade som särskilt värdefulla kulturmiljöer. Kulturmiljöerna kommer dock inte automatiskt att påverkas av utbyggnadsplanerna. Däremot hanteras frågan varsamt i ett senare skede för att säkerställa att ingen negativ påverkan lämnas på kulturmiljöerna vid anläggning och genomförande.
Kulturresevat		X		-
Naturvärden				
Naturresevat		X		-
Naturminne		X		-
Biotopsskyddsområde		X		-
Djur- och växtskyddsområde		X		-
Strandskyddsområde		X		Preliminära utbyggnadsområdet för Barnens by, Havraljunga och Hörja ligger inom strandskyddat område. Däremot så anses inte en eventuell utbyggnad påverka strandskyddet ur någon negativ bemärkelse.
Vattenskyddsområde	X			Preliminära utbyggnadsområdet i Gulastorp, Troedstorp/Attarp, Ignaberga, Lillaskog samt Havraljunga överlappar till vis del med vattenskyddsområden. Ett vattenskyddsområde är till för och skydda råvattnet. Genom att bygga ut VA-nätet på dessa platser kommer antalet enskilda avlopp att minska och därmed grundvattenkvaliteten förbättras.
Riksintressen				
Riksintresse för naturvård		X		-
Riksintresse för kulturmiljövård		X		-
Riksintresse för friluftsliv		X		Två av de preliminära VA-utbyggnadsområdena ligger inom områden som omfattas av riksintresse för friluftsliv. Dessa är: - Tormestorp - Havraljunga Utbyggnationen i sig anses dock inte behöva påverka riksintresset.
Riksintresse för värdefulla ämnen eller material		X		-

Riksintresse för dricksvattenförsörjning		X	Inom kommunen finns vattenledningen Bolmentunneln. Denna påverkas inte av kommunens vattentjänstplan.
Riksintresse för energiproduktion		X	-
Riksintresse för kommunikationer		X	Enstaka delar av de preliminära VA-utbyggnadsområdena ligger inom områden som omfattas av riksintresse för kommunikationer. Dessa antas dock inte behöva påverkas, varken ut positiv eller negativ bemärkelse, av vattentjänstplanen.
Riksintresse för totalförsvarets militära del		X	Preliminära utbyggnadsplaner för området Barnens By finns inom riksintresse för totalförsvaret. Däremot anses riksintresset inte påverkas av utbyggnadsplanerna.

Samlad bedömning

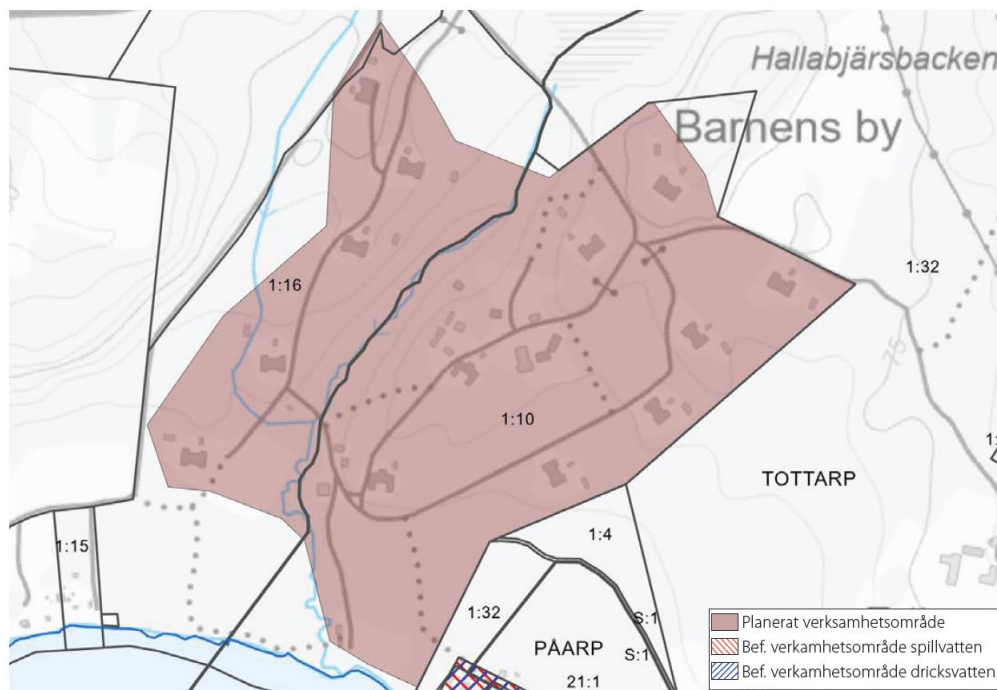
Vattentjänstplanen syfte är att minimera risken för negativ påverkan på naturmiljön samt människors hälsa. Resultatet av checklistan ovan visar att vattentjänstplanen i stället förväntas generera flera positiva konsekvenser på bland annat vattenskyddsområden, samt att den bidrar till att uppnå flera av de nationella och globala målen. Däremot kan själva genomförandet av utbyggnaden av de preliminära VA-utbyggnadsområdena, exempelvis genom anläggning av ledningar och pumpstationer, påverka områden med exempelvis höga natur- och kulturvärden. Hur detta ska genomföras är däremot inget som hanteras eller utreds inom ramen för vattentjänstplanen. En handlingsplan med åtgärder för att undvika eller minimera påverkan bör i stället göras inför genomförandet i ett senare skede.

Sammanfattningsvis anses därmed inte denna upplaga av vattentjänstplanen generera någon betydande miljöpåverkan och vi på Hässleholms kommun bedömer således att ingen strategisk miljöbedömning behöver upprättas. Miljöpåverkan ska dock utredas vidare i ett senare skede och i framtida mer ingående handlingsplaner kan en strategisk miljöbedömning bli aktuell.

Enligt miljöbalken 6 kapitlet 7 § så ska kommunen efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslut som följer kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan ska tas av kommunfullmäktige i samband med att planen antas.

Bilaga 2 - Områdesbeskrivningar för underlag till VA-utbyggnadsplan

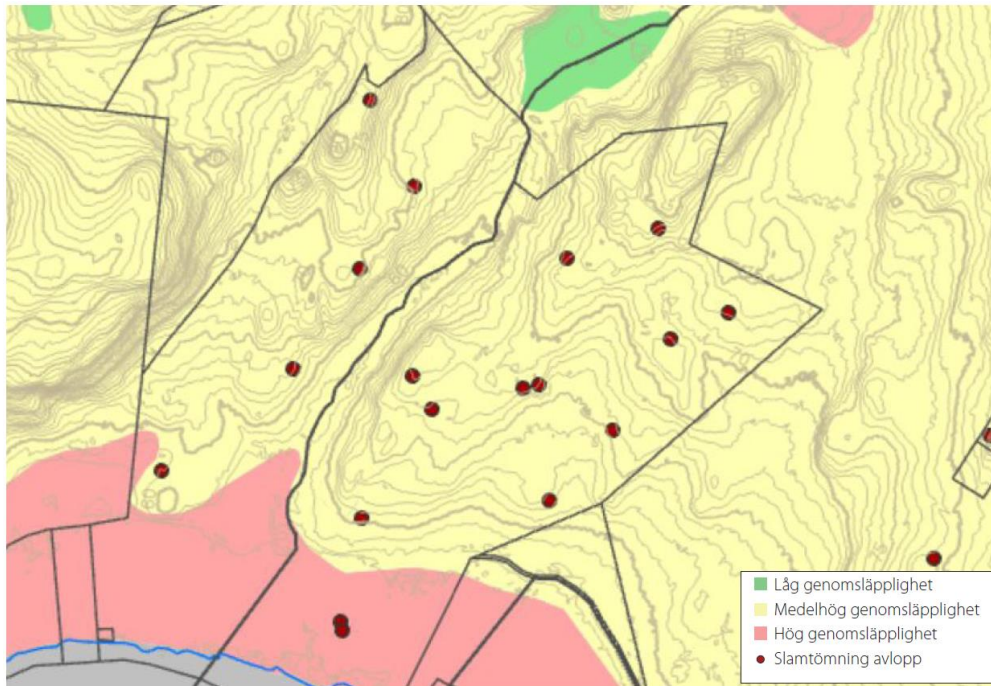
BARNENS BY

Figur 1. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 2, men sommarkollet består av 13 stugor med 30 bäddar/stuga Permanentbostäder: 0 Andel fritidsbostäder: 0 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	8,2 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2011 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: De flesta är från 1980-talet Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Godtagbara
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 2. En förenklad bild över markens genomsläpplighet och avloppsanordningar som töms av kommunen.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Nej (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Lursjön (regionalt värdefullt vatten) Hög (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Nej (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	24 kg/år 344 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2025)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	Gällande (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Kommunen bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

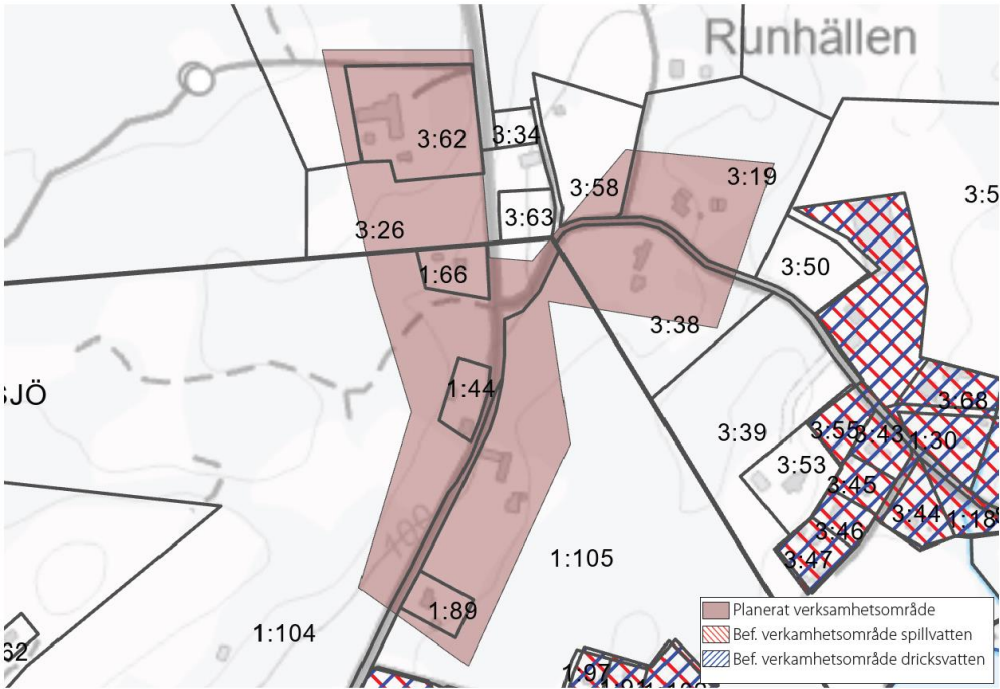
Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Kommunen bedömer att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda. Toppbelastning varierar dock från respektive stuga vilket innebär begränsade möjligheter i val av teknik, vilket kan påverka anläggningars funktion negativt. Det kan innebära att det ställs krav på stora ytor för behandling av avloppsvattnet, beroende på teknik.

Det finns verksamhetsområde för spillvatten och dricksvatten i närheten. Verksamheten har uttryckt att de är intresserade av att ansluta till både spillvatten och dricksvatten.

Verksamheten kan ansluta sig till allmän VA-anläggning genom avtal.

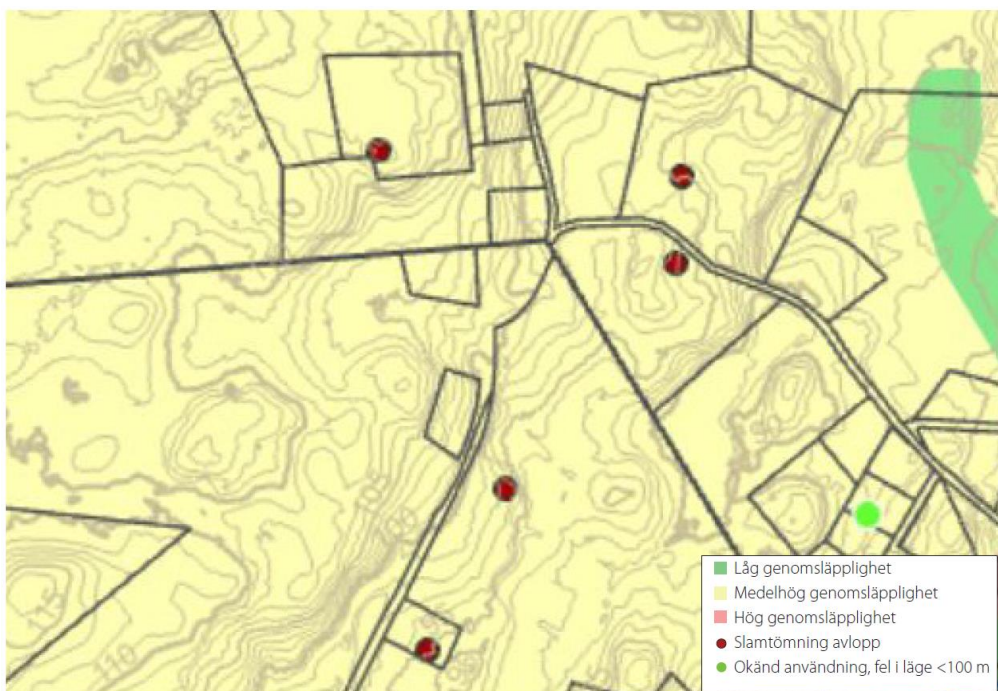
DALSJÖ

Figur 3. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 7 Permanentbostäder: 6 (15 personer) Andel fritidsbostäder: 14 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	5,0 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: Inte på 2000-talet Dominerande tekniklösning: Underlag är inte sammanställt När anläggningarna anlades: Underlag är inte sammanställt Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Bedömning saknas
Större gemensam vattenanläggning:	Sannolikt nej
Större gemensam avloppsanläggning:	Sannolikt nej

Figur 4. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Nej (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Fredskogsån God (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Nej (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	6 kg/år 787 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2024)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	2027 (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

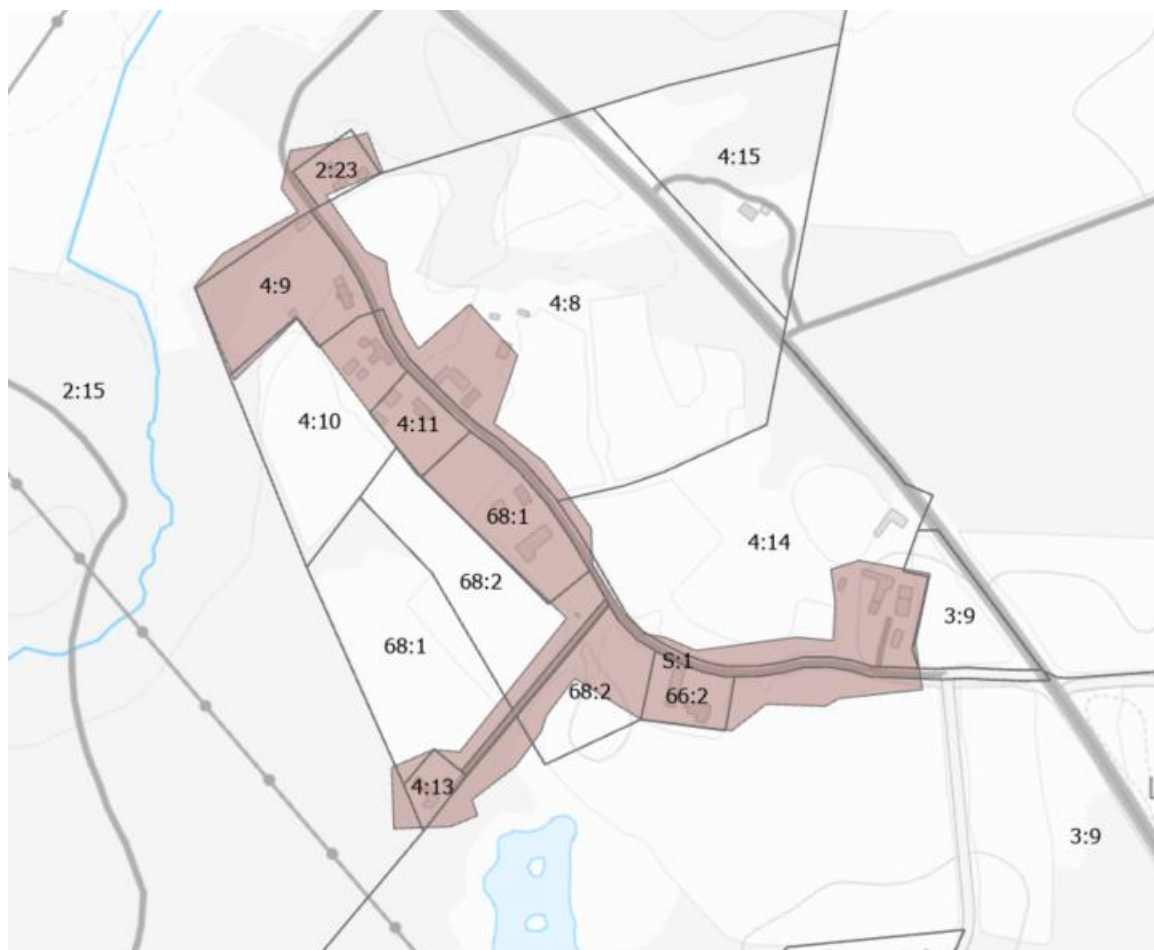
- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Området har få fastigheter. Ett par fastigheter är små och kan därmed ha svårt att lösa vatten och avlopp inom fastigheten. Det är relativt långa avstånd mellan fastigheterna, vilket gör att kommunen bedömer att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Bebyggelsen bedöms inte uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

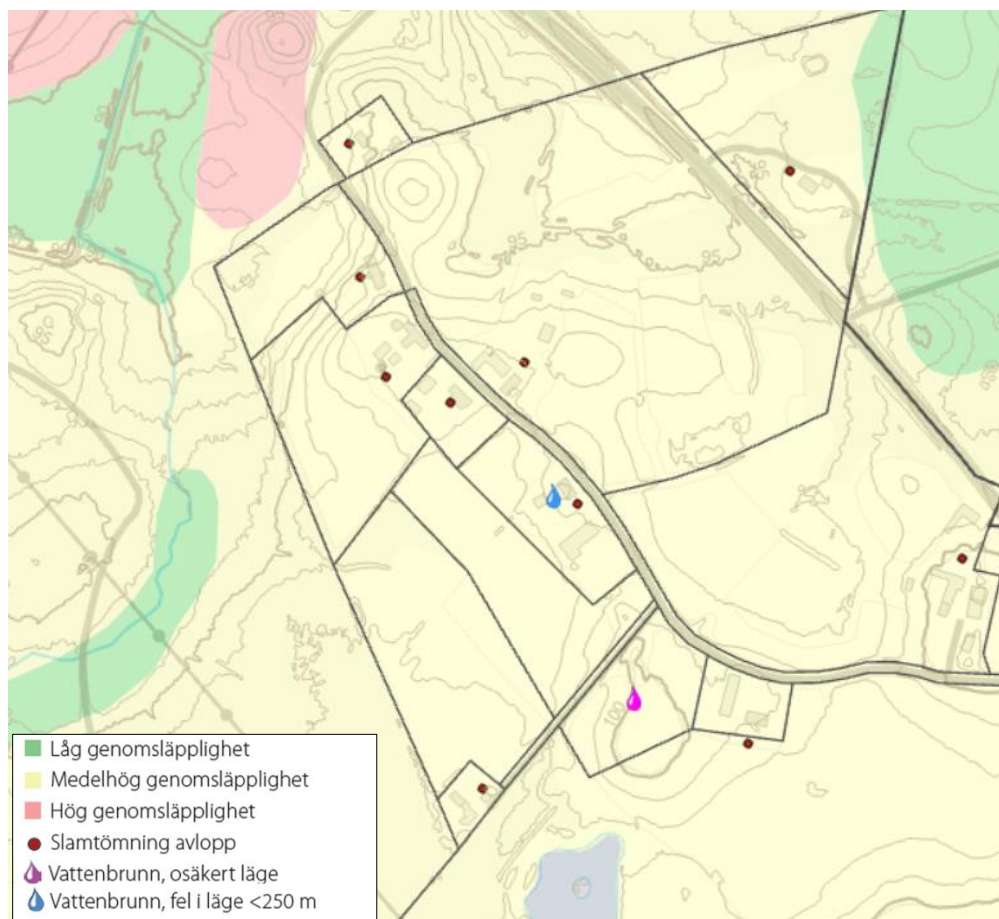
FREDRIKSBERG

Figur 5. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 9 Permanentbostäder: 9 (18 personer) Andel fritidsbostäder: 0 % (2024-12-30)
Bedömd investering:	5,8 miljoner kronor (Sweco, 2025)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: Några är kontrollerade 2019 och de flesta andra 2024 Dominerande tekniklösning: Infiltrationer, och ett par minireningsverk När anläggningarna anlades: 1975-2021. 4 är anlagda sedan 2010 och ett ansökningsärende är under handläggning Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Blandad, omkring en tredjedel är ej godtagbara
Större gemensam vattenanläggning:	Kommunalt verksamhetsområde för vatten (alla utom en fastighet, 5 fastigheter är anslutna)
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 5. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarsarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Ja, kommunal dricksvattenanläggning
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Ja (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Tormestorpsån Måttlig (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Risk (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	7 kg/år 799 kr/kg, fastighet, år (2025-12-30)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2025)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	2033 (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

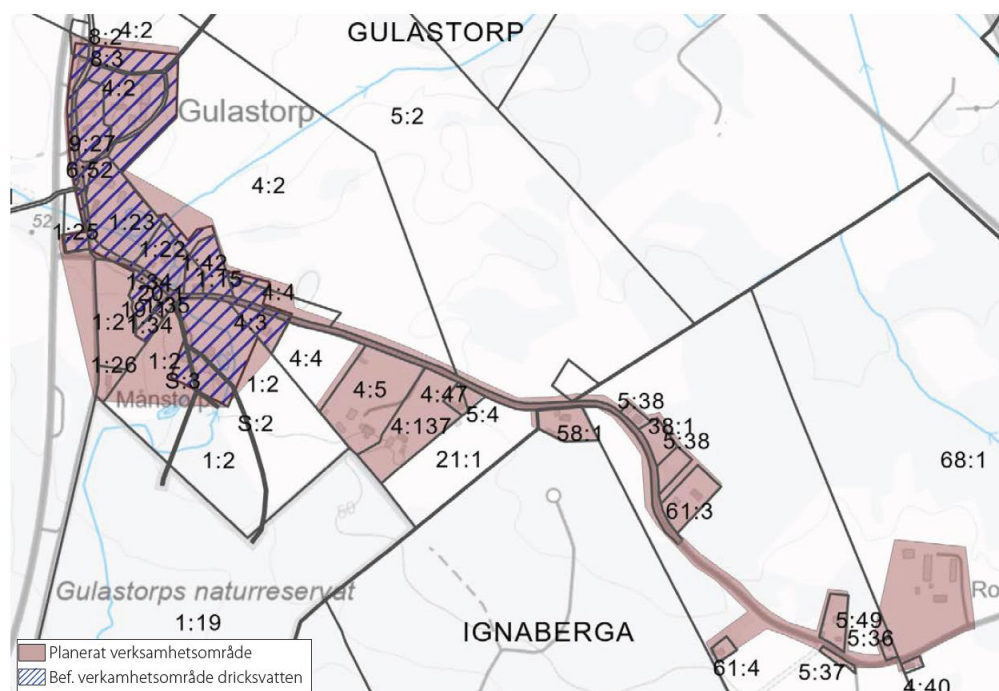
Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Utredningsområdet kommer att ingå i nytt förslag till vattenskyddsområde. Verksamhetsområde föreslås för att långsiktigt trygga och säkra dricksvattenförsörjningen för Sösdala då bebyggelsen ligger i nära anslutning till vattentäkten.

Ett par fastigheter är små och kan därmed ha svårt att lösa vatten och avlopp inom fastigheten. Kommunen bedömer i övrigt att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Bebyggelsen bedöms uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

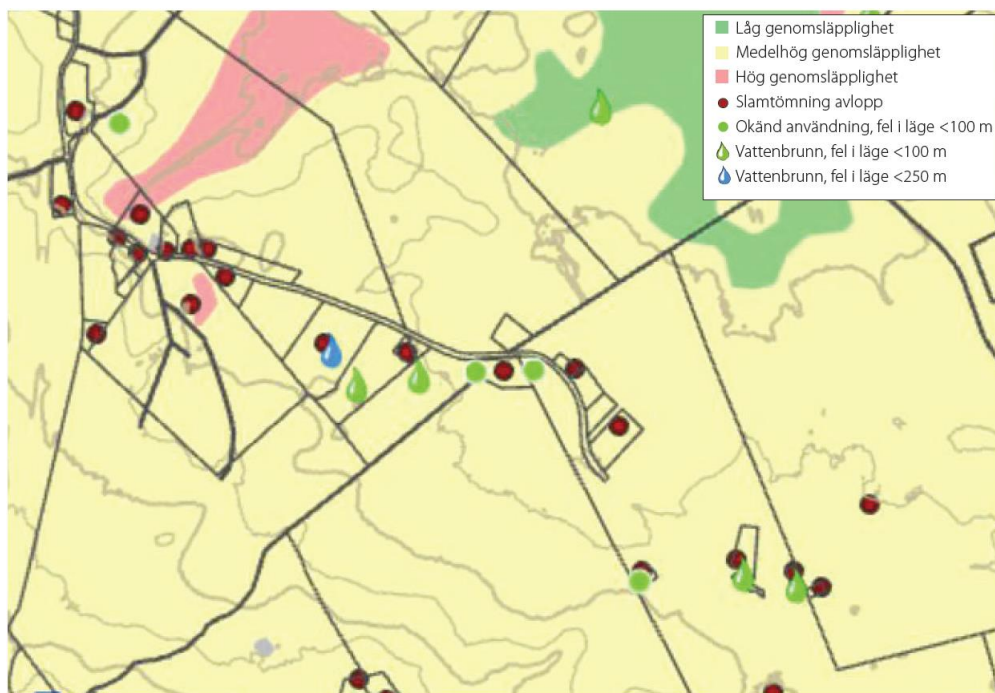
GULASTORP

Figur 6. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 23 Permanentbostäder: 15 (21 personer) Andel fritidsbostäder: 35 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	27,9 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2009 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: Huvudsakligen 2006-2015 Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 7. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarsarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Ja, Ignaberga vattenskyddsområde
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Ja (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Fjärlövsån Måttlig (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Risk (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	11 kg/år 2 555 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	Omkring hälften 70 % (normal skyddsnivå), omkring hälften 90 % (hög skyddsnivå) (2025)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status	2033 (2023)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

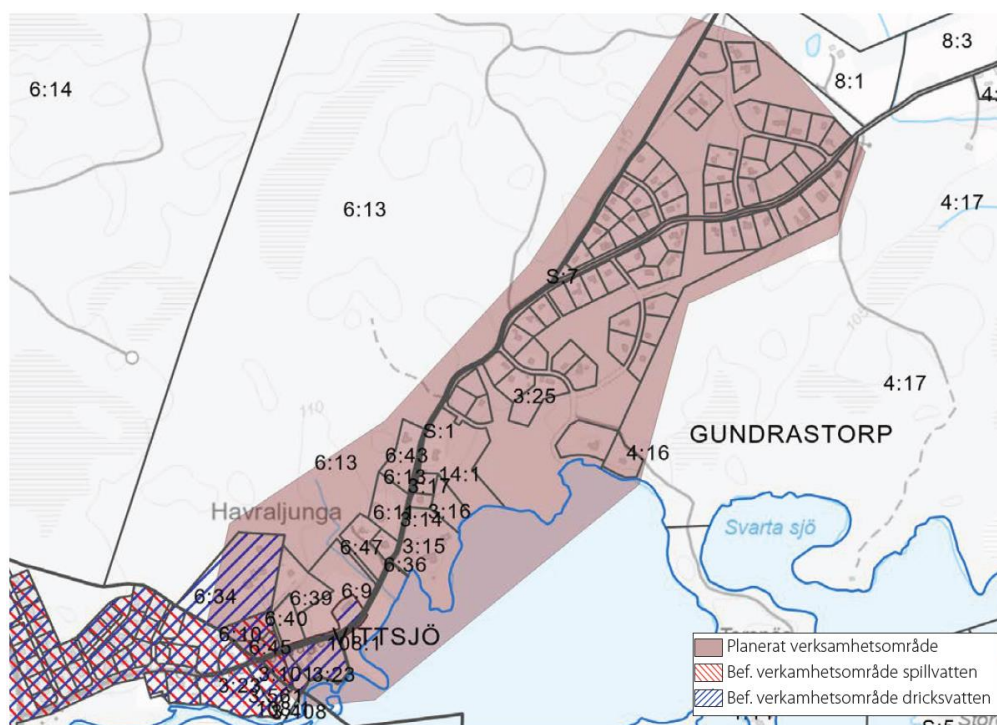
- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Det är långa avstånd mellan en stor del av fastigheterna. Skattat jorddjup inom aktuella fastigheter är 5-50 m. Vi bedömer att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda. Vid eventuell exploatering kan bedömningen om behov av utbyggnad komma att ändras. Delar av området har verksamhetsområde för dricksvatten.

Bebyggelsen bedöms inte uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

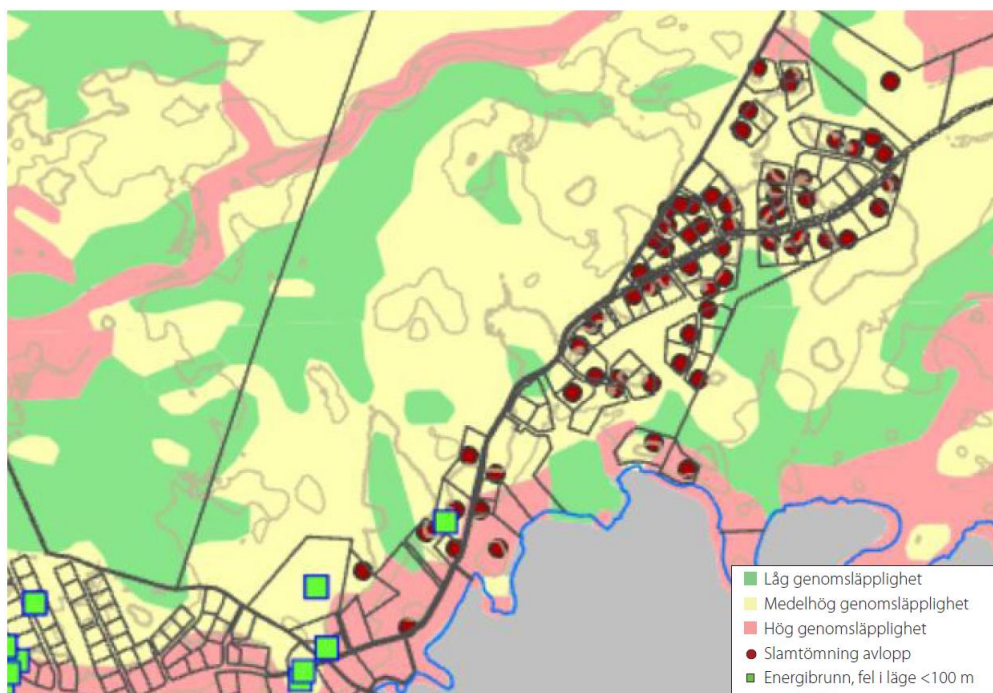
GUNDRASTORP, HAVRALJUNGA

Figur 8. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten (delar av området har redan dricksvatten)
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 70 Permanentbostäder: 20 (36 personer) Andel fritidsbostäder: 72 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	26,3 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2009 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration, samt sluten tank När anläggningarna anlades: Sammanställning saknas. Sannolikt en stor andel äldre. En väldigt liten andel sedan 2010. Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen ej godtagbara.
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 9. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarsarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Ja (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Vittsjön Hög (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Nej (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	30 kg/år 873 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	Nästan alla 90 % (hög skyddsnivå) (2025)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	2027 (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

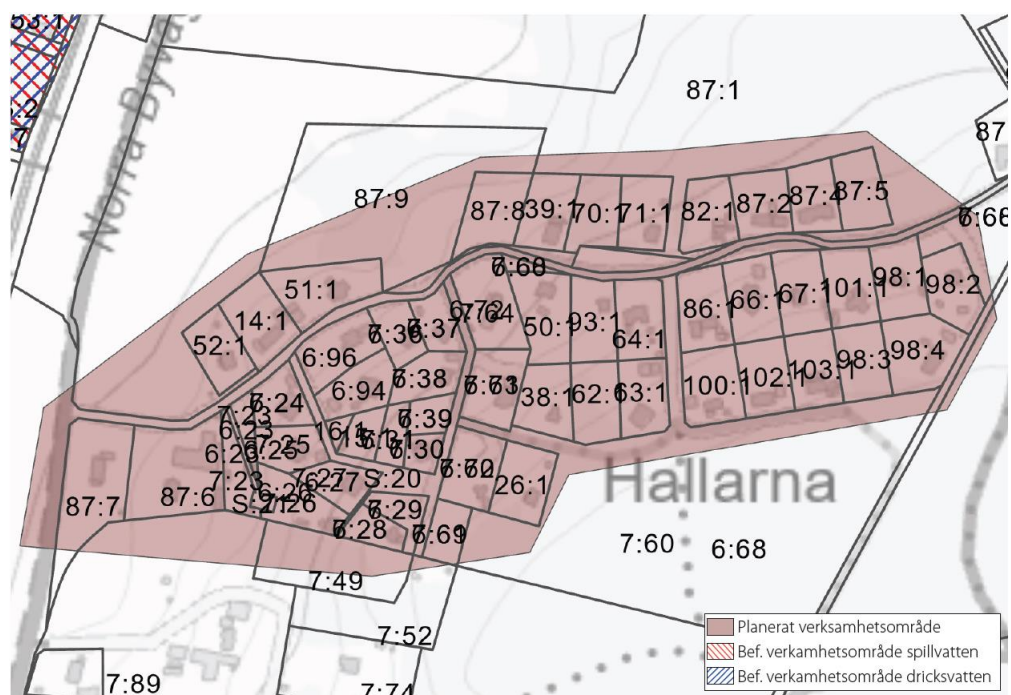
- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Utredningsområdet ligger samlat med närhet till Vittsjön som även är ett vattenskyddsområde. 55 fastigheter är anslutna till gemensamt vatten. Fastigheterna många och små, och skulle därför ha svårt att lösa vatten och avlopp inom respektive fastighet utan tillgången till gemensamt vatten. Kommunen bedömer att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda men att belastningen från utsläpp är stor med avseende på antalet fastigheter.

Bebyggelsen bedöms uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

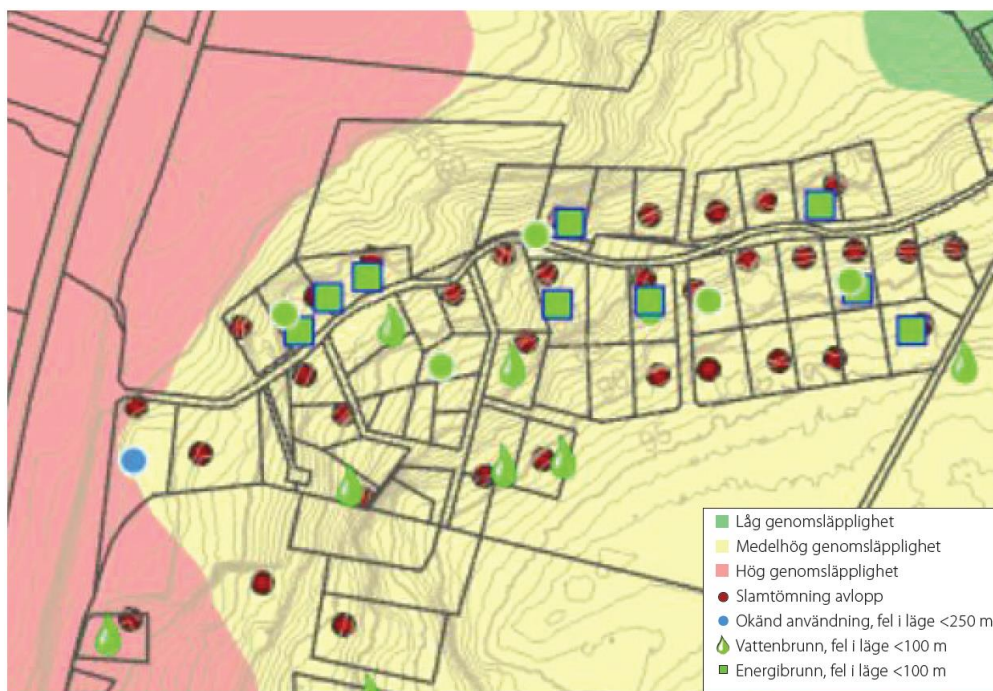
HALLARNA

Figur 10. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 40 Permanentbostäder: 31 (80 personer) Andel fritidsbostäder: 23 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	15,6 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2012 Dominerande teknisk lösning: Slamavskiljare och infiltration, och en del slutna tankar När anläggningarna anlades: Varierande Bedömning i förhållande till dagens krav: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning. I den västra delen av området finns några fastigheter med ej godtagbara anläggningar.
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 11. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Nej (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Finjasjön (nationellt särskilt värdefull för fisk/fiskevärde) Måttlig (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Risk (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	35 kg/år 445 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2025)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	2033 (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

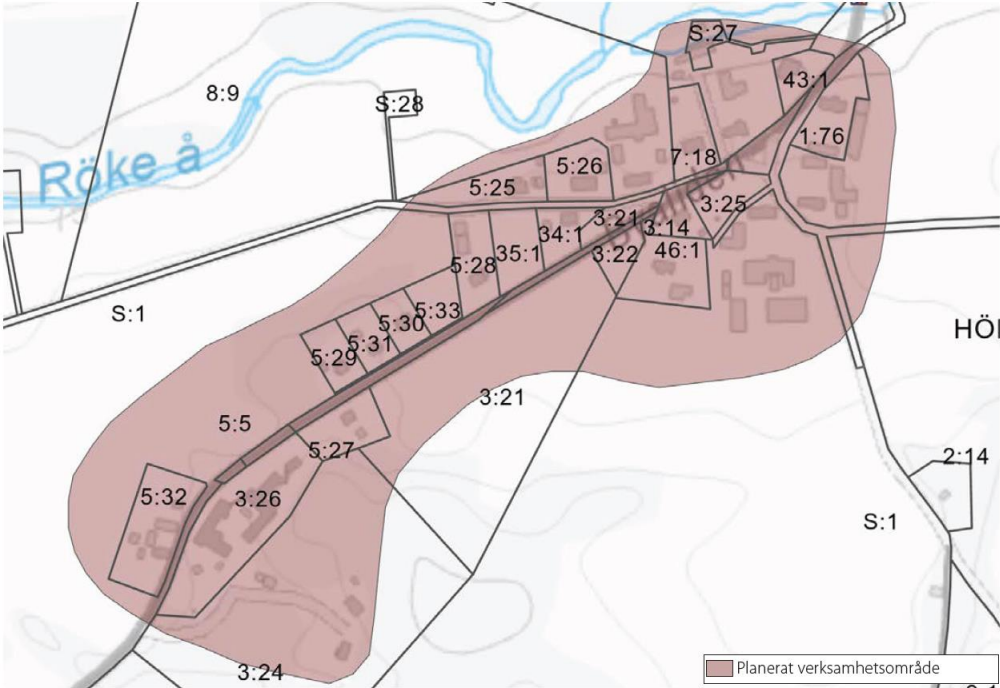
- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Utredningsområdet har en gällande styckningsplan med några obebyggda tomter. Det finns flera mindre gemensamma vattentäkter och avloppsanläggningar. Då fastigheterna är många och små är det inte möjligt att lösa vatten och avlopp inom respektive fastighet. I den västra delen av området finns några fastigheter med ej godtagbara anläggningar där enskilda lösningar inte är möjliga på respektive fastighet. Förutsättningarna för nya avloppsanläggningar på delar av fastigheterna är begränsade på grund av risk för förorening av vattentäkter.

Bebyggelsen bedöms uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

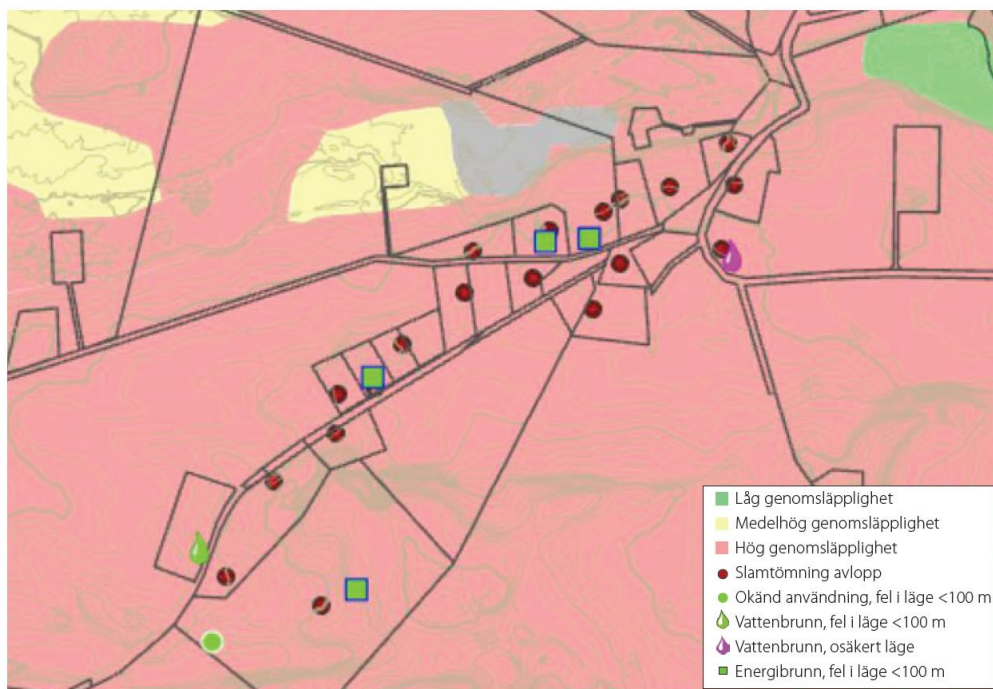
HÖRJA

Figur 12. Avgränsning av utredningsområde.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 20 Permanentbostäder: 16 (49 personer) Andel fritidsbostäder: 8 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	8,1 miljoner kronor (Sweco, 2024) (investering för dricksvatten ingår inte)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2012 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: En betydande andel är anlagda sedan år 2000 Bedömning i förhållande till dagens krav: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 13. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Ja (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Rökeån (nationellt värdefullt vatten för naturvärden och nationellt särskilt värdefullt för fisk/fiskevärde) Hög (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Nej (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	21 kg/år 16 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2025)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	2027 (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

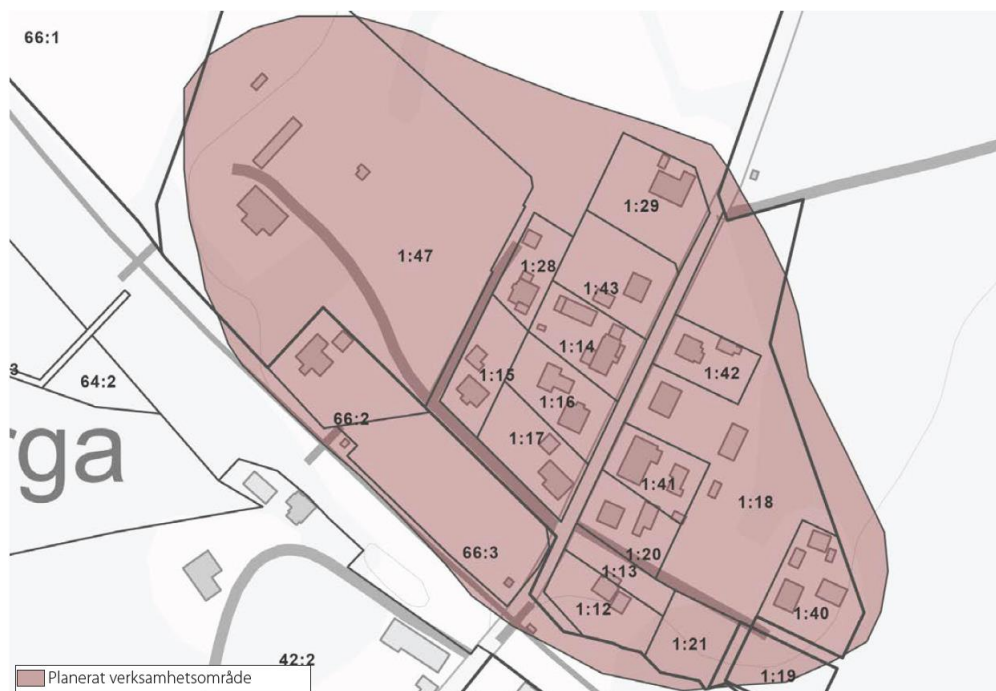
Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Utredningsområdet omfattas av detaljplan med någon obebyggd tomt. På en av fastigheterna finns ett vårdboende. Det finns en gemensam vattenförening för delar av området. Ett par fastigheter är små och en del har andra fastigheter med potentiella vattentäkter i påverkansområdet (samlad bild av anslutna till gemensam vattentäkt samt vattentäkters lokalisering i övrigt saknas). Kommunen bedömer i övrigt att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Fråga har ställts om det kan bli aktuellt att bygga ut dricksvatten när spillvatten byggs ut. Frågan ställdes utifrån ett långsiktigt perspektiv där en trygghet i leveranssäkerhet var en viktig aspekt.

Bebyggelsen bedöms uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

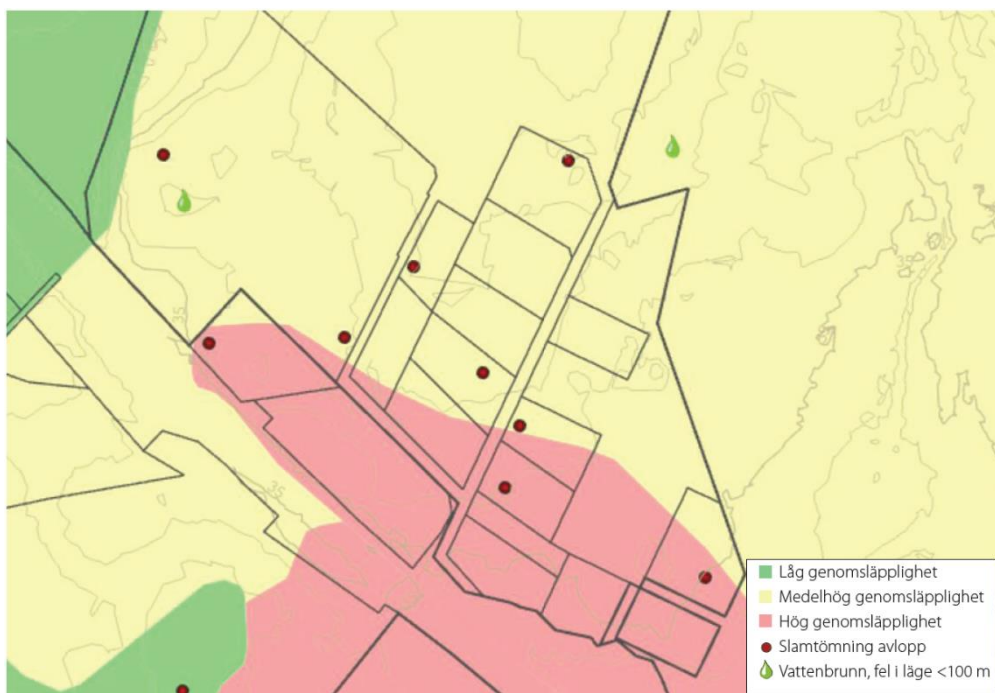
IGNABERGA STATIONSSAMHÄLLE

Figur 14. Avgränsning av utredningsområde.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 17 Permanentbostäder: 14 (33 personer) Andel fritidsbostäder: 18 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	14,8 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2009 Dominerande tekniklösning: Markbädd När anläggningarna anlades: Den gemensamma anläggningen anlades 1985 Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Ej godtagbar
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Ja

Figur 15. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Ja, Ignaberga vattenskyddsområde
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Ja (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Fjärlövsån Måttlig (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Risk (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	14 kg/år 51 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	90 % (hög skyddsnivå) vid utsläppet för den gemensamma avloppsanläggningen (2025)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status	2033 (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

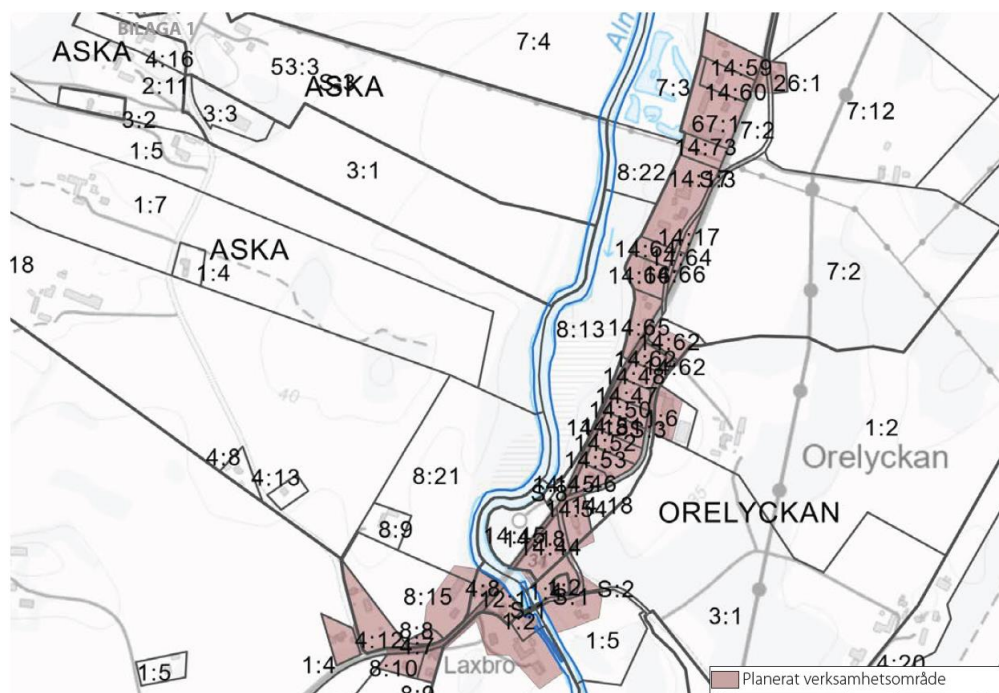
- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Utredningsområdet har gemensamt avlopp som ligger i utkanten av Ignaberga vattenskyddsområde. 17 fastigheter är anslutna till den gemensamma avloppsanläggningen som anlades av Nordkalk, på deras fastighet, 1985. Sedan 2013 är en samfällighet verksamhetsutövare. Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen har frågat efter förslag på åtgärder för att anläggningen ska uppfylla 90 % reduktion av fosfor (hög skyddsnivå för fosfor). Nuvarande servitutsavtal upphör att gälla 2031. Befintlig avloppsanläggning kan exempelvis kompletteras med kemisk fällning för att uppfylla dagens krav på reduktion av fosfor.

Bebyggelsen bedöms inte uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

LAXBRO, ORELYCKAN

Figur 16. Avgränsning av utredningsområde.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 28 Permanentbostäder: 23 (47 personer) Andel fritidsbostäder: 18 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	35,1 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2012 Dominerande tekniklösning: Direktutsläpp, stenkistor och sjunkbrunnar utgör en betydande andel När anläggningarna anlades: Oklart och varierande Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen ej godtagbara
Större gemensam vattenanläggning:	Nej
Större gemensam avloppsanläggning:	6-7 fastigheter har gemensamt utsläpp intill Almaån

Figur 17. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Nej (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Almaån: Fjärlövsån-Lillån (nationellt särskilt värdefull för naturvärden samt fisk/fiskevärde) God (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Nej (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	20 kg/år 51 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2025)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	2033 (2025)

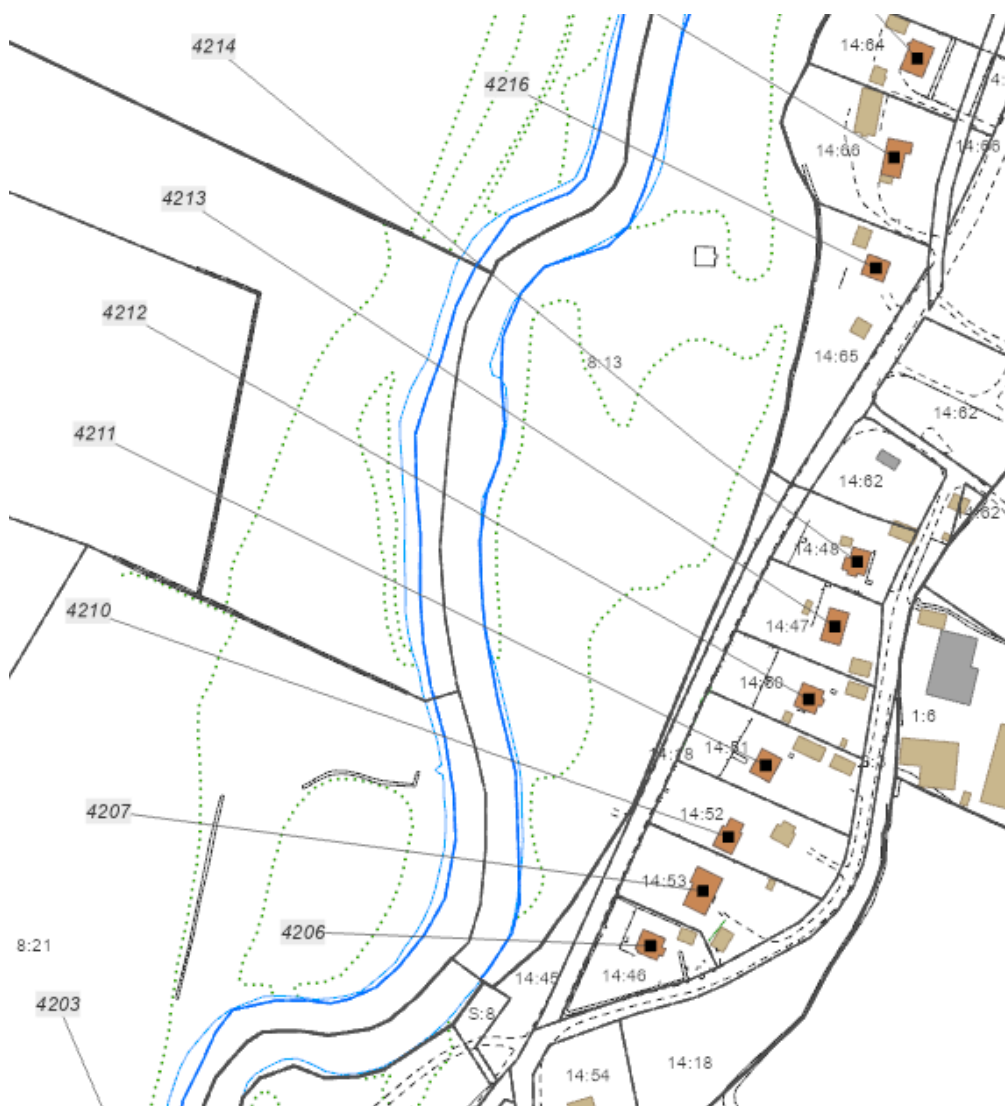
Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

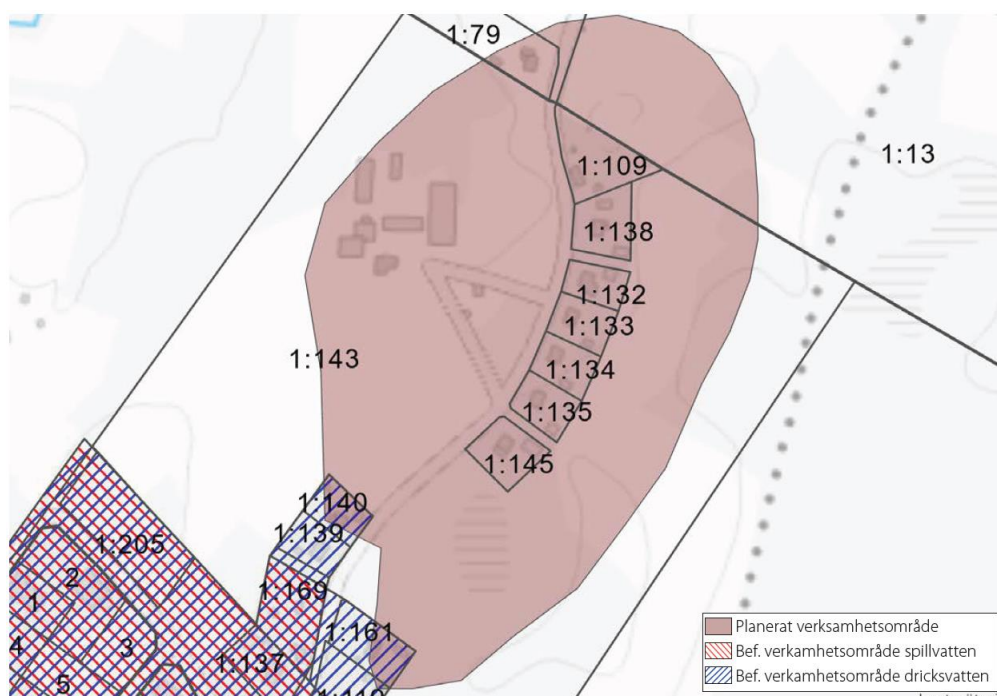
Fastigheter där det kan vara svårt att lösa vatten och avlopp enskilt är fastigheterna med adress Laxbro 4206-4214. Det finns ett gemensamt ledningsnät för dessa fastigheter men ingen avloppsanläggning med godtagbar funktion. Området väster om vägen omfattas av strandskydd. Beroende på vattentäckers lokalisering kan det finnas möjlighet att lösa det enskilt. Vi bedömer i övrigt att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Ägare till ett par större fastigheter har uttryckt att det inte finns behov av utbyggnad.

Bebyggelsen bedöms inte uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

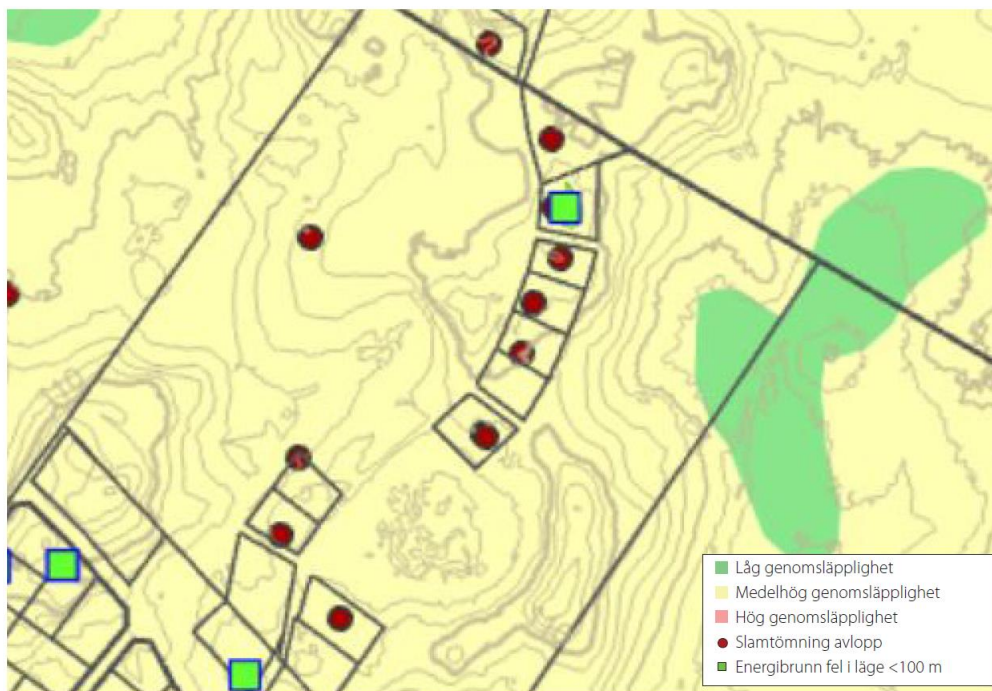
LILLA DALSJÖ

Figur 18. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 14 Permanentbostäder: 9 (19 personer) Andel fritidsbostäder: 36 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	5,1 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2024 Dominerande teknisk lösning: Direktutsläpp på betesmark från flera fastigheter. När anläggningarna anlades: Direktutsläppen har funnits sedan länge Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen ej godtagbara
Större gemensam vattenanläggning:	Nej
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 19. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordningar som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Nej (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Fredskogsån God (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Nej (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	9 kg/år 33 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2025)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	2027 (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

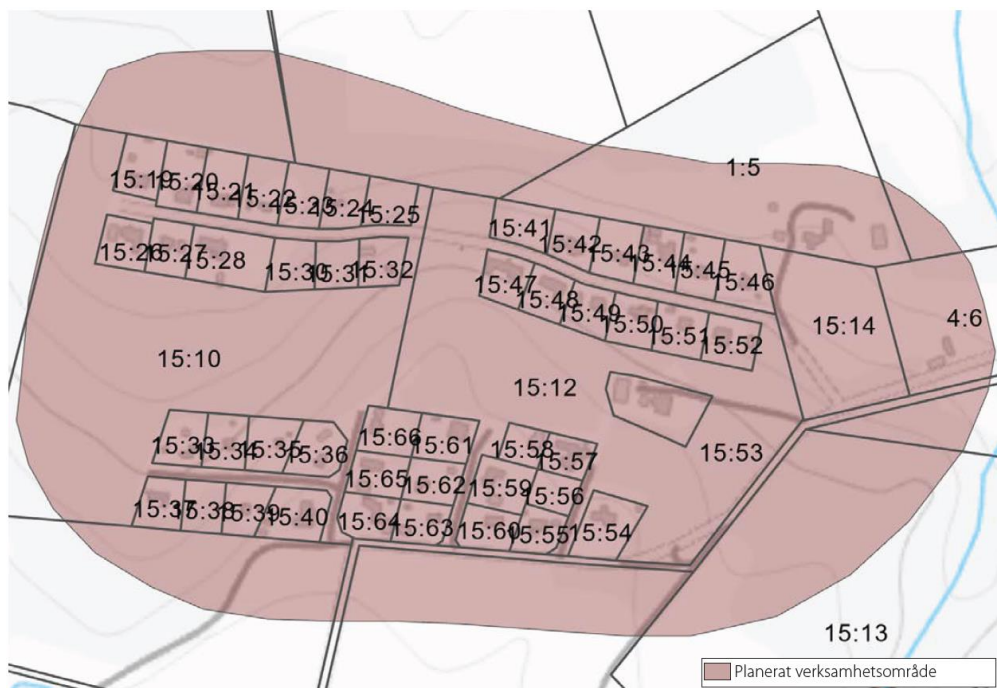
- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Utredningsområdet ligger nära Bjärnums samhälle och därmed nära befintligt verksamhetsområde. De flesta fastigheterna är små och har därmed svårt att lösa vatten och avlopp inom fastigheten. Det bedöms finnas stor risk för påverkan på enskilda vattentäkter. Kommunen bedömer i övrigt att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Bebyggelsen bedöms uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

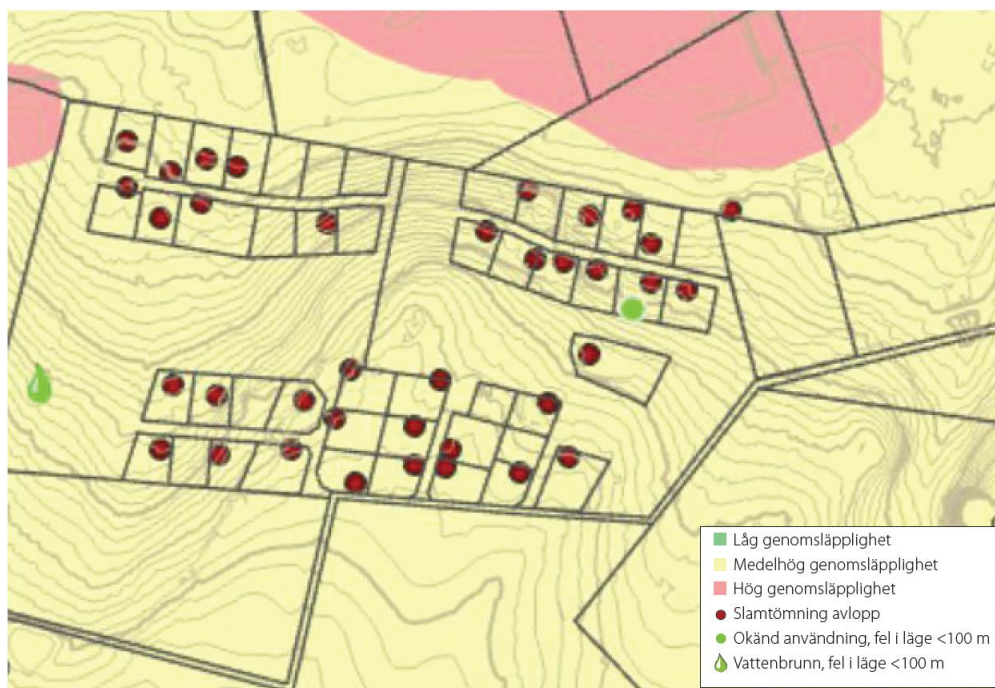
LILLASKOG

Figur 20. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 42 Permanentbostäder: 29 (62 personer) Andel fritidsbostäder: 31 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	17,2 miljoner kronor (Sweco, 2024) (investering för dricksvatten ingår inte)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2009 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: Huvudsakligen på 2010-talet Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Godtagbara med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 21. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Ja, Ignaberga vattenskyddsområde
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Nej (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Vinne å: Åraslövsån - Källa Måttlig (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Risk (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	29 kg/år 12 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2023)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	2033 (2023)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

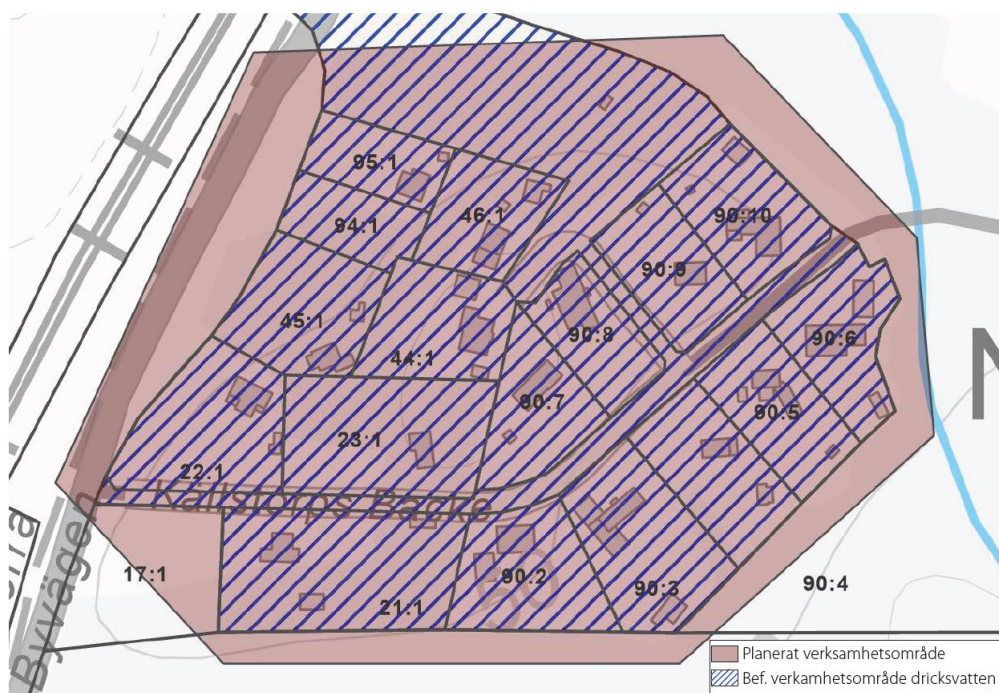
- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Området ligger i utkanten av vattenskyddsområdet men med behörigt avstånd till grundvattenuttaget och skattat jorddjup är 5-20 m. Kommunen bedömer i övrigt att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda. Vid eventuell exploatering av ytterligare tomter kan bedömningen om behov av utbyggnad komma att ändras.

Bebyggelsen bedöms inte uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

NILSTORP

Figur 22. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 19 Permanentbostäder: 11 (23 personer) Andel fritidsbostäder: 42 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	6,2 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2011 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration, och en del slutna tankar När anläggningarna anlades: Varierande Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Omfattas redan av verksamhetsområde för dricksvatten
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 23. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Nej (2023)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Finjasjön (nationellt särskilt värdefull för fisk/fiskevärde) Måttlig (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Risk (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	12 kg/år 27 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avlopps-anläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2025)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status	2033 (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

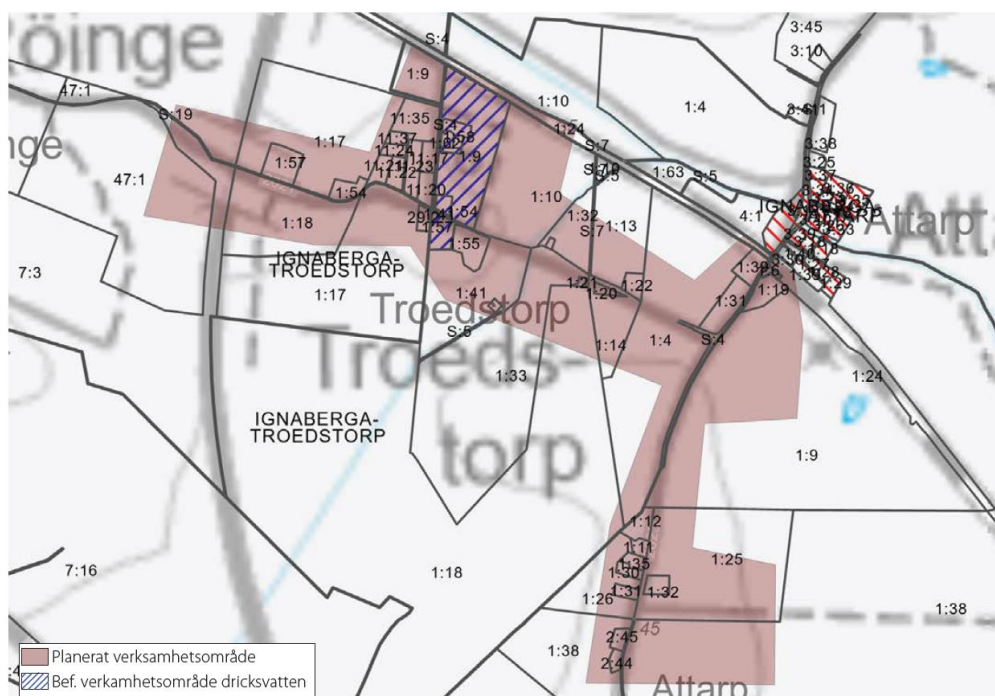
- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Vi bedömer att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Bebyggelsen bedöms inte uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

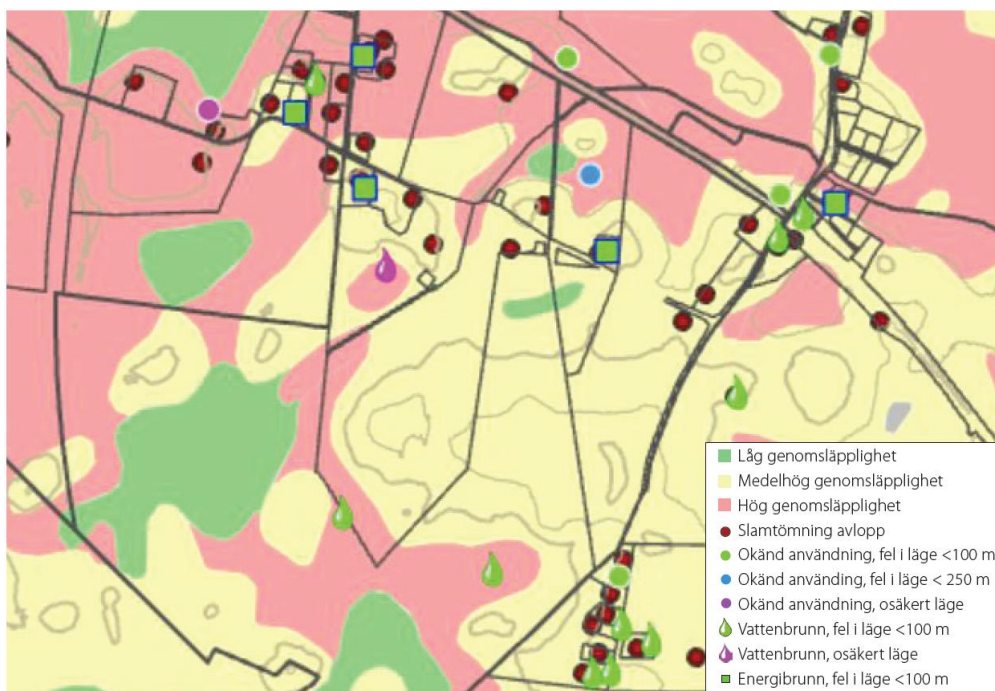
TROEDSTORP, ATTARP

Figur 23. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 42 Permanentbostäder: 38 (72 personer) Andel fritidsbostäder: 10 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	22,0 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2009 (delvis) Dominerande teknisk lösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: Varierande Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Varierande
Större gemensam vattenanläggning:	Nej. Några fastigheter ingår redan i befintligt verksamhetsområde för dricksvatten.
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 24. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Ja, ett par fastigheter i den västra respektive den södra delen av området ligger inom Ignaberga vattenskyddsområde
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Ja, omfattar delar av de sydvästra fastigheterna inom området (2025)

Miljöskydd

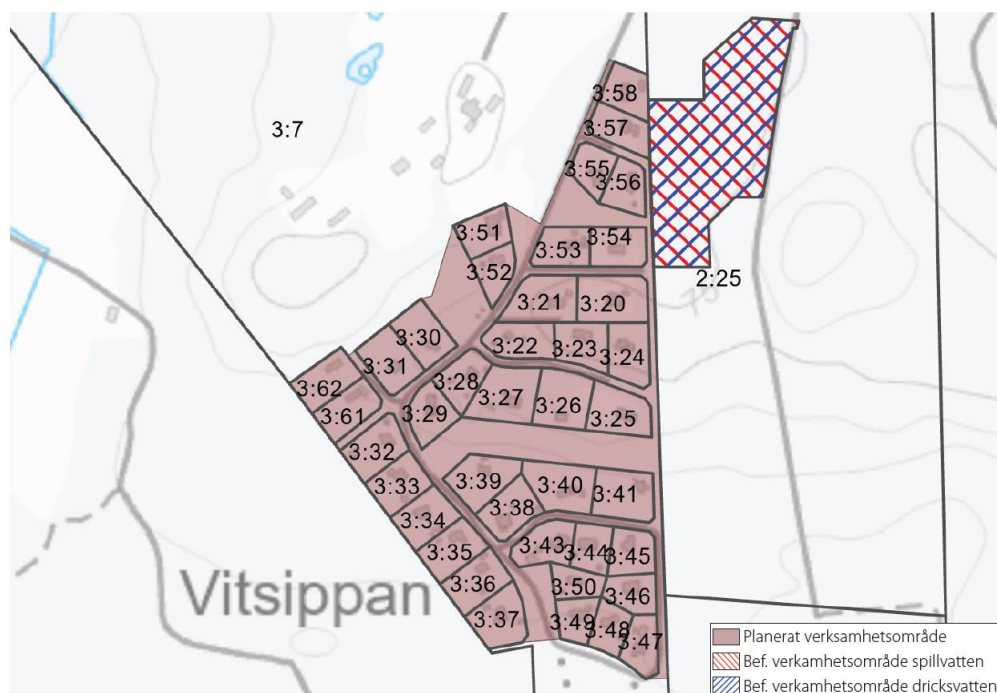
Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Fjärlövsån Måttlig (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Risk (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	30 kg/år 14 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2023)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status	2033 (2023)

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Ett fåtal fastigheter är ligger i utkanten av vattenskyddsområdet. Det är behörigt avstånd till grundvattenuttaget och skattat jorddjup på aktuella fastigheter är 3-10 m. Ett par fastigheter är små och kan därmed ha svårt att lösa vatten och avlopp inom fastigheten. Kommunen bedömer i övrigt att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Bebyggelsen bedöms inte uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV. För det fall reningsverket i Attarp ska överföras till Hässleholm kan anslutningar göras längs överföringen genom Troedstop.

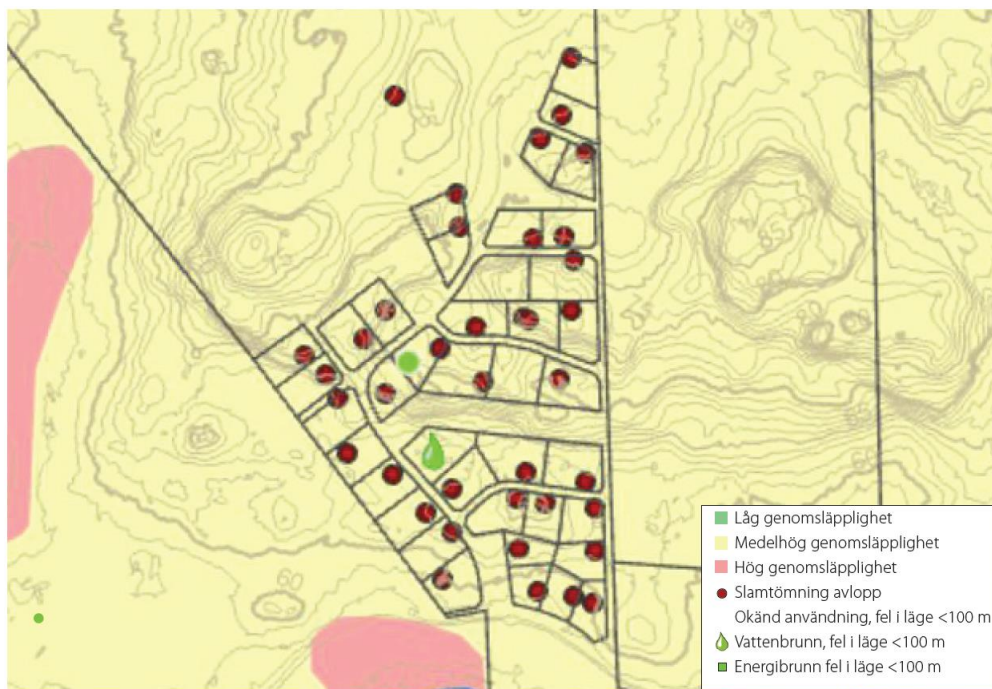
VITSIPPAN

Figur 24. Avgränsning av utredningsområdet samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 40 Permanentbostäder: 2 (3 personer) Andel fritidsbostäder: 97 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	25,8 miljoner kronor (Sweco, 2024)
Status på befintliga avloppsanläggningar:	Kontroll: 2012 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: 1990-talet Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 25. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvalitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status	Nej (2025)

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen	Lursjön (regionalt värdefull sjö) Hög (2025)
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen	Nej (2025)
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen	13 kg/år 31 kr/kg, fastighet, år (2023-05-03)
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar	70 % (normal skyddsnivå) (2025)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status	Ja (2025)

Behov av verksamhetsområde för dagvatten

Vi bedömer att det inte finns behov av verksamhetsområde för dagvatten utifrån:

- redovisat underlag
- att vi inte känner till annat underlag som talar för ett behov.

Samlad bedömning för möjlighet till enskilda eller gemensamma lösningar

Vi bedömer att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda. Det är långt (1,7 km) till närmaste utbyggda verksamhetsområde. Det finns gemensam lösning för dricksvatten. Området avskärmas av naturreservat och Lursjön.

Bebyggelsen bedöms inte uppfylla behov av verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

Bilaga 3 - Metod för bedömning och resultat från bedömningsmodell

Om ett område ska förses med kommunalt VA eller inte regleras i 6 § vattentjänstlagen:

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

- 1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och*
- 2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.*

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

För att bedöma vilka områden som omfattas av lagen, samt hur de ska prioriteras, har miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen och Hässleholm Miljö AB använt en metod som bygger på Piteås kommuns vattentjänstplan (2023). Nedan beskrivs metodiken samt resultatet från bedömningsmodellen.

AVGRÄNSNING

I Hässleholms kommuns tidigare VA-utbyggnadsplan ingick 11 områden. Inför arbetet med föregående VA-utbyggnadsplaner genomfördes ett omfattande arbete för att utse vilka områden som kan ha behov av utbyggnad (se bilaga 4 – *Sammanhängande bebyggelse som sedan tidigare bedömts inte utgöra 6 §-områden*). Då vi bedömer att förutsättningarna huvudsakligen är desamma har den fördjupade delen av aktualiseringen avgränsats till de områden som tidigare ingått i VA-utbyggnadsplanen samt Fredriksberg. Fredriksberg har lagts till för att skydda en av kommunens dricksvattentäkter.

URVAL OCH FAKTORER

Behovsbedömningen och prioritering har genomförts i olika steg. Inledningsvis har en behovsbedömning gjorts utifrån faktorer som rör skyddet för människors hälsa och miljön i ett större sammanhang. Därefter beaktades även tekniska och ekonomiska aspekter för att prioritera områdena. Faktorerna sammanfattas nedan.

Viss omvärdering av områdesavgränsningar har utförts utifrån vad som bedöms utgöra sammanhållen bebyggelse.

Basfaktorer

Basfaktorerna avser antal fastigheter området består av samt hur många av dessa fastigheter som nyttjas för permanentboende.

Antalet fastigheter samt belastningen utgör grundläggande faktorer för att indikera möjligheten att lösa vatten och avlopp enskilt, risken för förorening av vattenbrunnar, samt risken för övergödning.

Miljö

För att bedöma ett områdes påverkan på miljön har andel avloppsanläggningar som miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen inte bedömer är godtagbara, samt andel fastigheter inom hög skyddsnivå för fosfor enligt länsstyrelsernas GIS-stöd för prövning och tillsyn av små avlopp utgjort bedömningsgrund.

Hälsa

För att bedöma ett områdes behov av vattenförsörjning samt påverkan på grundvattenkvalitén har underlag om kända problem med dricksvatten samt om området helt eller delvis ingår i vattenskyddsområde sammanställts.

För att definiera om ett område är lokaliserat inom vattenskyddsområde, samt bedöma vilken prioriteringspoäng området får, har följande kategorier och poängsättning använts:

- Inom primär zon = 1 p
- Inom sekundär zon = 0,5 p
- Utanför vattenskyddsområde = 0 p

Kunskapen om tillgång till rent dricksvatten av tillräcklig kvalitet i enskilda vattentäkter är begränsad men viss kännedom finns bland annat från miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens tillsyn av små avlopp.

Samhälle

Fysisk planering är en viktig faktor för att bedöma förutsättningarna samt om behovet av VA kommer att öka i framtiden. För att identifiera och prioritera VA-utbyggnadsområden har bedömnings-kriterier som avstånd till befintligt verksamhetsområde, om området är detaljplanlagt samt hur området är utpekats i den kommunövergripande översiktsplanen använts. Därutöver har även andelen bygglov per fastighet sedan år 2000 sammanställts som indikator.

Följande kategorier och poängsättning har använts för att definiera områdena kopplat till fysisk planering:

Hur området är utpekats i översiktsplan har utgått från följande kategorier:

- Nära till verksamhetsområde för VA samt att det finns en detaljplan och/eller utmarkerat som befintlig bebyggelse/sammanhållen bebyggelse i översiktsplanen = 1
- Nära till verksamhetsområde för VA eller finns en DP och/eller utmarkerat som befintlig bebyggelse/sammanhållen bebyggelse i översiktsplanen = 0,5
- Är inte nära verksamhetsområde för VA och har inte pekats ut i ÖP eller har en DP = 0

Teknik

För att bedöma förutsättningarna för att finansiera utbyggnaden samt möjligheten att ansluta områden till befintliga VA-anläggningar har täckningsgrad och kapacitet i befintligt VA-system sammanställts för att hjälpa till att prioritera i vilken ordning områdena bör byggas ut.

Täckningsgrad bygger på andel enligt normaltaxa.

Kapacitet i befintligt VA-system (möjlighet att ansluta ytterligare belastning) utgår från följande kategorier:

- Inga nyinvesteringar krävs = 1
- Mindre nyinvesteringar krävs = 0,7
- Större nyinvesteringar krävs = 0,3
- Mycket stora nyinvesteringar krävs = 0

PRIORITERINGSMODELL

Kriterierna har poängsatts för respektive område. Dessa normaliseras sedan mot det maximala värdet inom varje kriterie. Normalisering görs genom att varje datavärde i en kategori delas med det värde som är högst i den kategorin. Maxvärdet blir 1.

Poängen summeras därefter med hjälp av en formel enligt:

$\text{BASFaktor} \times (1 \times \text{Miljö} + 2 \times \text{Hälsa} + \text{Samhälle} + \text{Teknik})$

Resultatet uttrycks som en slutpoäng (skala 0-6).

Poängsättningen sammanställs i tabell 1 nedan.

RESULTAT

Resultat från bedömningsmodell

Resultat från bedömningsmodell presenteras i tabell 1. Viktigt att komma ihåg är bland annat att:

- modellen är en förenkling för att analysera underlaget
- avgränsning av områden och annorlunda viktning mellan aspekter kan få stor betydelse
- underlag inte alltid är likvärdigt
- underlag om enskilt vatten bygger på frivillig inlämning och sammanställning saknas.

Tabell 1. Resultat från bedömningsmodell.

Område	Basfaktor	Miljö	Hälsa	Samhälle	Teknik	Totalt
Fredriksberg	0,75	0,33	1,00	0,65	0,98	3,74
Gundrastorp, Havraljunga	0,86	1,00	0,50	0,60	0,45	3,47
Lillaskog	0,86	0,00	0,75	0,65	0,73	3,32
Troedstorp, Attarp	1,00	0,14	0,50	0,18	0,77	3,09
Hallarna	0,89	0,06	0,50	0,55	0,75	3,00
Barnens by	0,81	0,00	0,50	0,72	0,81	2,86
Hörja	0,72	0,15	0,50	0,91	0,80	2,80
Lilla Dalsjö	0,56	1,00	0,50	0,91	1,00	2,76
Laxbro, Orelyckan	0,81	0,65	0,50	0,27	0,31	2,62
Gulastorp	0,65	0,53	0,75	0,27	0,63	2,56
Ignaberga stationssamhälle	0,71	0,54	0,75	0,23	0,28	2,52
Dalsjö	0,64	0,25	0,50	0,42	0,67	2,13
Nilstorp	0,48	0,00	0,50	1,00	0,76	1,82
Vitsippan	0,41	0,00	0,50	0,25	0,36	1,07

Sammanhängande bebyggelse som inte bedöms utgöra 6 §-områden i dagsläget, men har indikationer på ett framtida behov och bör bevakas

- Gulastorp
- Lillaskog

I Gulastorp är det långa avstånd mellan en stor del av fastigheterna. Det kan finnas anledning att omvärdera områdesavgränsning vid analys inför aktualiserad behovsbedömning. I den mer sammanhållna bebyggelsen finns det redan verksamhetsområde för dricksvatten. Vi bedömer att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Lillaskog ligger i utkanten av vattenskyddsområdet men med behörigt avstånd till grundvatten-uttaget och skattat jorddjup är 5-20 m. Det finns gemensam vattenanläggning och kommunen bedömer i övrigt att förutsättningarna för att anlägga avloppsanläggningar inom aktuellt område är goda.

Vid eventuell exploatering kan bedömningen om behov av utbyggnad komma att ändras.

Sammanhängande bebyggelse som inte bedöms utgöra § 6-områden inom en längre tidshorisont

- Dalsjö
- Ignaberga stationssamhälle
- Laxbro, Orelyckan
- Nilstorp
- Troedstorp, Attarp
- Vitsippan

Se motivering under respektive områdesbeskrivning i bilaga 2.

Avsteg i prioriteringsordning utifrån resultat från bedömningsmodell

Som tidigare nämnt är resultaten från bedömningsmodellen en förenkling för att analysera underlaget. Vid beslut om slutgiltig prioritering har resultatet analyserats och vissa justeringar gjorts. Prioriteringsordningen för utbyggnadsplanen kan skilja mot utfallet av poäng beroende på faktorer som anslutningsmöjligheter till befintligt VA-system, statusen på enskilda avlopp samt processer, som provningar, upphandlingar och utförande som kan variera mycket i tid. Modellen är ett stöd men ger ingen tidsuppskattning för genomförande.

Bland annat har följande faktorer vägts in vid justering:

- Hur angeläget det är att utsläpp från enskilda avlopp som innebär risker åtgärdas så snart som möjligt och inom vilken tid det är möjligt att genomföra VA-utbyggnad. Samt möjligheten att lösa det enskilt under övergångsperioden och hur lämpligt det är.
- Möjligheten att ansluta till befintliga allmänna VA-anläggningar. I en del områden finns det kapacitet och de kommunala VA-anläggningarna är förberedda för ökad belastning eller nyttjande. I andra områden kan det behövas betydligt mer innan nya områden kan anslutas. Vissa sådana processer, som provningar, upphandlingar och utförande kan variera mycket i tid.

Bilaga 4 – Sammanhängande bebyggelse som sedan tidigare bedömts inte utgöra 6 §-områden

Bedömning av betydligt fler områden har gjorts i tidigare utredning i arbete med bedömning av behov enligt 6 § lagen om allmänna vattentjänster.

- Ankhult
- Aska
- Bosarps fritidsby
- Brönnestad
- Dalshults fritidsområde
- Dammhuset
- Emmaljunga
- Fjärlöv
- Gerastorp
- Grantinge
- Häglinge
- Högahult
- Hörröd
- Karlsnäs
- Kolstrarp
- Lunnahöja
- Lur
- Matteröd
- Norra Sandby
- Nävlinge
- Nösдалa
- Saxtorp
- Sjöberga
- Sjömellet
- Sjörup
- Skyrup
- Strandböke
- Svenstorp
- Sörby och Smålanden
- Tykarp
- Åkarps-Mölleröd
- Åraslöv
- Åsvägen
- Östra Häglinge

Bilaga 5 - Handlingsplan i väntan på VA-utbyggnad

Följande handlingsplan för områden i väntan på utbyggnad av allmän VA-anläggning är beslutad av miljö- och stadsbyggnadsnämnden, för de delar som gäller nämndens verksamhet.

Hantering av ansökningar och anmälningar i avvaktan på planerade åtgärder

I vissa fall är det aktuellt att pröva en ansökan eller handlägga en anmälan för en fastighet som inom en kortare planeringshorisont (mindre än 5 år) kommer att ha möjlighet till anslutning till gemensam eller kommunal avloppsanläggning. Det kan finnas skäl såväl för som emot att bevilja eller godta en ny anläggning i avvaktan på denna möjlighet.

Följande kan vara skäl för att besluta om särskilda villkor eller försiktighetsmått, eller till och med avslag på ansökan eller förbud utifrån anmälan om att anlägga avloppsanläggning:

- Beslut om att påbörja detaljplanering för ett område.
- Konkreta beslut om utbyggnad.
- VA-planer.

Exempelvis ska nybyggnation för permanentboende med anslutning av allt hushållsspillvatten till slutna tankar inte beviljas för fastigheter som ingår i VA-utbyggnadsplanen.

Följande kan vara skäl för att bevilja tillstånd eller godta en anmälan trots att beslut om utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp finns:

- Befintlig avloppsanläggning är i så dåligt skick och innebär så stora risker att den måste åtgärdas omgående.
- Det nya förslaget utgör en mer hållbar lösning från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

Om de normala kraven riskerar att bli oskäliga för fastigheter som sedan ska anslutas till kommunalt avlopp (med tanke på den korta tiden som avloppsanläggningen ska finnas), ska följande övervägas:

- Inte ställa lika höga reningskrav som vid en normal ansökan.
- I första hand koppla kraven till hygienaspekter.
- Tillåta lösningar som kanske inte i tillåts i vanliga fall, till exempel både WC- och BDT-spillvatten till slutna tankar.

Denna typ av tillstånd eller godtagande ska i normalfallet tidsbegränsas fram till 6 månader efter att anslutning till kommunalt spillvattennät kan ske.

Vid utbyggnad av allmän avloppsanläggning löses befintliga enskilda avloppsanläggningar in av Hässleholms Vatten enligt praxis (40 § LAV).

Krav på bristfälliga avloppsanläggningar tillhörande fastigheter som omfattas av VA-utbyggnadsplanen inom en inte alltför avlägsen framtid

Följande ska beaktas vid bedömning av om krav ska ställas:

- Hur lång tid det kan ta innan en kommunal anslutning är möjlig.
- Hur stora risker det nuvarande utsläppet medför (här ingår beaktande av recipientens ekologiska status och bedömning av skydds nivå).

Förbud kan vara aktuellt där kommunalt avlopp är planerat att kunna anslutas till tidigast om fem år.

Framförhållning och kommunikation i VA-planeringen

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen och Hässleholm Miljö AB ska ha god framförhållning och kommunikation i VA-planeringen. Detta innebär bland annat att:

- VA-utbyggnadsplanen ska vara tillgänglig på kommunens och Hässleholm Miljö AB webbplatser. På kommunens webbplats ska utbyggnadsplanen även vara tillgänglig som GIS-lager.
- När en fastighetsägare ska, eller lämnar in en ansökan eller anmälan för fastighet som ingår i utbyggnadsplanen eller i nära anslutning till ett sådant område, ska miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen informera om detta (inklusive anslutningsavgift).
- I samband med att beslut om verksamhetsområde för allmänt vatten och avlopp, ska berörda fastighetsägare informeras så snart som möjligt via utskick från Hässleholm Miljö AB.

Bilaga 6 - Handlingsplan för enskild VA-försörjning

Följande handlingsplan för enskild VA-försörjning är beslutad av miljö- och stadsbyggnadsnämnden, för de delar som gäller nämndens verksamhet.

TILLSYN OCH PRÖVNING

Tillsyn och prövning av små avlopp ska huvudsakligen utgå från:

- Tillsynsvägledning från Havs- och vattenmyndighetens (HaV) respektive länsstyrelser.
- Praxis.
- Underlag från experter och annat faktabaserat underlag.

(Miljönämndens beslut § 109/2018, daterat den 18 december 2018 (ärende med diarienummer MN-2018-2396) (MN:s beslut))

Det viktigaste som miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen behöver förhålla sig till gällande befintliga små avlopp är att dessa anläggningar behöver bedömas var för sig i varje enskilt ärende. Det går inte att generalisera. Miljöbalken kräver att vi gör tydliga avvägningar och fattar beslut i varje enskilt fall. Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen behöver också förhålla sig till:

- Enligt vilken lagstiftning som anläggningen är tillståndsgiven.
- Vilken typ av avloppsvatten det handlar om.
- Om utsläppet sker till vattenområde eller inom tät bebyggelse.
- Anläggningens funktion och teknik.
- Fastighetsägarens skötsel av anläggningen.
- Recipientens känslighet.
- Synliga tecken på problem med mera. (MN:s beslut)

Planering av tillsyn av små avlopp och beredskap för att denna tillsyn kan medföra utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp

Om miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen avser att ha tillsyn på avloppen inom ett större geografiskt område ska den tidsmässiga ordningen, i vilken tillsynen utförs, beaktas. Möjligheten att bygga ut det kommunala nätet ska beaktas. Om det bedöms finnas skäl, ska tillsynen börja närmast det befintliga nätet.

Kommunen som helhet ska ha beredskap för att tillsyn av små avlopp kan medföra utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp, i egen eller privat regi via samfällighetsföreningar. Hässleholms Vattens förhållningssätt till ansökningar om att få ansluta privata samfällighetsföreningar till nätet ska vara koordinerat med kommunens övergripande mål inom såväl samhällsbyggande som miljö.

Information till fastighetsägare

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen ska ge fastighetsägare:

- Stöd och uppmuntran att inrätta gemensamhetsanläggningar.
- Information om funktionskrav för enskilda avlopp.

Detta ska ske via kommunens webbplats och i samband med tillsyn.

